HLAS NÁRODA

(VOICE OF THE NATION)

"Vy representujete ve svobodném světě vlast. Vlast potřebuje lásku a pomoc. Buďte svorni! Jen svorným Bůh požehnává."
JOSEF KARDINÁL BERAN, arcibiskup pražský.

TEL.: 762-2044

Udržení českého vědomí, řeči a novin v Americe žádá osobní oběti a nadšené spolupráce každého z nás.

Second Class Postage Paid at Chicago, Ill.

Return Postage guaranteed, Chicago, Hl. 60623 Roč. (Vol.) II. — Číslo (No.) 18. Sobota (Saturday) 30. dubna (April) 1977 Cena 25 centů

Víte, kdo to je? Hádejte! — "Honzíček Neumannů." — Říkají v knihách, protože se to tradovalo v rodinné kronice, že jednou v druhém desetiletí minulého století přišel do jihočeských Prachatic potulný umělec — malíř. Zastavil se také v měšťanském domě u Neumannů, protože o nich slyšel v městečku vyprávět všelicos dobrého. Potřeboval si asi nějaký krejcar či zlatku přivydělat a zahřát žaludek vydatným, chutným jídlem, a tak nabídl pohostinné mamince Neumannové, že jí vymaluje jejího čiperného klučinu. A která matka by takové nabídce odolala a nechtěla dát svou ratolest takto zvěčnit. Náš dnešní obrázek je právě kopií této portrétové malby. — U Neumannů v rodině se říkalo malému chlapci někdy Honzíček, a proto ten nadpis. Neumann se tím jménem dokonce "pochlubil" ještě i daleko později ve svém životě — když den před svým biskupským svěcením (28. března 1852) psal svůj krátký životopis. To jméno "Honzíček" tam stojí zapsáno jeho vlastní rukou česky, a někdy vám o tom povíme víc. — Až bude letošního 19. června Jan Nep. Neumann prohlášen v Římě za svatého, budou mít tedy i naše maminky pro své v lednu narozené chlapce — jimž budou chtít dát stále moderní jméno Jan — i Honzíček — o jednoho svatého patrona Janů — navíc.

Samsonova kašna na náměstí v Českých Budějovicích, kde Bl. Jan Nepomuk Neumann studoval a vstoupil do semináře. V pozadí je Černá věž a chrám sv. Mikuláše, pod jehož klenbou se student Jan Nepomuk modlíval.

ENGLISH SECTION INSIDE

V Záp. Německu pravoslavní popové kolaborují s KGB

Bonn. — Moskva se snaží ze všech sil rozbít "ruskou pravoslavnou exilní církev v zahraničí", která je samozřejmě živou připomínkou všem pravoslavným věřícím všude ve světě, jaký komunismus je a jak se ji snaží od bolševické revoluce zničit. Protože je v ruském pravoslavném exilu nedostatek popů, Moskva nyní zahájila novou taktiku. Rozkázala moskevskému patriarchátu vysílat na Západ komunisticky prověřené popy-"misionáře", kteří byli vybráni sovětskou komunistickou stranou. Někteří z nich jsou ve skutečnosti i atheističtí agenti sovětské tajné policie KGB, jak se o tom nyní ruští exulanti přesvědčili v Západním Německu i v jiných zemích.

Tito popové, podřízení moskevskému patriarchátu, jsou v cizině činni buď přímo jako špióni, anebo aspoň diskrétně dělají "atmosféru", příznivou pro Sovětský svaz. S kazatelen vedou mírovou kampaň, hlásají potřebu přátelství všech národů světa, a k dosažení tohoto účelu požadují zmenšení výdajů na národní obranu. Zkrátka — stále hlasitěji staví sovětský režim do příznivého světla, zakrývají pravé úmysly komunistů, zejména jejich vůli ovládnout celý svět, a uspávají veřejné mínění před vojenským nebezpečím ze strany Sovětského svazu.

V Sovětském svazu je dnes oficiální vedení pravoslavné církve plně oddáno politice sovětského režimu. Tyto zprávy jsou zcela spolehlivé, neboť jejich původci jsou popové, kteří se v zahraničí vymanili z podřízenosti moskevskému patriarchátu a sami sovětští špióni, kteří v posledních měsících požádali v Západní Evropě o politický asyl. Ti také znovu potvrdili pravdivost zpráv o existenci pravoslavné církve v "katakombách" jejíž pronásledování věřící si vydávají dokonce tajně svoje noviny a za velikých osobních obětí si opisují texty Písma svatého.

Anglický princ Filip kritisoval britský socialismus

Londýn. — Anglický princ Filip, 55letý manžel královny Alžběty II., přirovnal dnešní stav anglické ekonomie — přivoděný socialistickými vládami — k domu, který se pozvolným působením houby stává prohnilým a neobyvatelným.

Řekl, že před 100 lety každý považoval za samozřejmé, že musí tvrdě pracovat, vydělávat si na živobytí, starat se o své děti, šetřit si pro své stáří, zanechat svým dětem nějaké dědictví, a vůbec, že si musí nahromadit nějaký majetek. Dnes však stát se chce starat o výchovu dětí, zajišťuje zdravotní ošetření, starší občané dostávají státní pensi, a i jiné sociální výhody jsou občanům státem zajišťovány. K tomu stát potřebuje vybírat velké daně. Tyto také vybírá ve jménu rovnosti všech občanů a ve snaze shromažďovat bohatství. Tradiční, konservativní ekonomie však byla přesvědčena o tom, že je nutno zajistit takovou situaci, ve které by se uplatnili lidé s podnikatelským duchem. Tito by se sice stali bohatšími, avšak nakonec by to bylo k dobru všech, včetně těch, kteří jsou chudší a méně úspěšní.

Socialisace britské ekonomie způsobila, že Velká Británie přestala být velmocí a dnes se spíše přibližuje k úrovni zemí Třetího světa. Nechť Sovětské Rusko slouží za odstrašující příklad; jeho komunistický systém úplně selhal a je totální katastrofou, i když horečně buduje svou armádu v ilusorní naději, že hrubou silou zvítězí nad duchovní svobodou lidí. K nevýkonnosti a k nehospodárnosti nedospěl Sovětský svaz k vůli nějaké pasivitě tamního lidu, nýbrž jedině kvůli tomu, že komunistický ekonomický i politický systém je svou podstatou vadný, zvrácený a neúčinný.

Podle princova názoru dnešní politické strany se staly příliš dogmatickými a ideologickými. Proto považují ty, kteří myslí jinak, za heretiky a své úhlavní nepřátele, které je nutno zničit. Za takových okolností není myslitelná spolupráce různých stran ve vládě země. Společná vláda všech politických stran je neuskutečnitelná, a jen úcta k člověku, založená na nějakém duchovním přesvědčení, je schopna dát lidem společnou základnu k morálnímu altruistickému jednání, když motivace národa a společné vlasti ztrácí v kosmopolitické společnosti na své přitažlivosti.

Sloupek informací

Z ČSR, AFRIKY A K DEBATĚ O NEBEZPEČNÝCH ZBRANÍCH

Začnu zprávou postaršího data, ale pro nás jistě zajímavou. Jako první ji přinesly indické noviny v říjnu loňského roku, já se k ní dostal přes římské LISTY z letošního února. Říká nám, že zástupci polské vlády a firmy "Bat'a Limited" v Kanadě podepsali dohodu, podle níž bat'ovci "vybaví a budou řídit" obuvnickou továrnu v polském Gniezdnu jejíž odborníci byli prý již nějaký čas na školení v Batawě v Ontariu. Do Polska se má přestěhovat (či snad už přestěhovala) skupina expertů firmy Bat'a vedená bývalým ředitelem "Bat'a India" Janem Bekem. Šéf "Bat'a Shoe Organisation" Tomáš Bat'a měl údajně prohlásit: "Naše organizace má továrny a distribuci v 90 zemích, kde zaměstnává 85 tisíc lidí. V poslední době poskytuje naše firma manažérské, technické a obchodní služby mnoha společnostem, které nejsou spojeny s naší firmou. Dohoda s Polskem je příkladem tohoto druhu spolupráce."

Citovanou zprávu doplňovala informace, že smlouva s Polskem "následuje po úspěšné operaci s vybavením obuvnické továrny v předměstí Moskvy před rokem, která je vybavena strojním zařízením a technickým 'know-how' firmy Bat'a Kanada". (Viz velikonoční vydání H. N. z 9. dubna 77, roč. II, č. 15, str. 14.)

To jsou novinky, které komunistům v Praze na radostech jistě nepřidávají. Sami měli pro Bat'u a bat'ovce jen ta nejhorší jména a "úspěšně" se jim podařilo zničit tradici kvalitní zlínské (nyní "gottwaldovské") obuvi, která je dobrá jen pro vývoz do Sovětského svazu, kde se prodá všechno. A představte si, že se třeba jednoho dne objeví na "černém" trhu v Československu elegantní střevíce s razítkem "Bat'a SSSR" (přesněji: "Bat'a CCCP")!

□

ODHALUJÍ SE "ODHALOVÁNÍM"

Mám na mysli některé komunistické novináře v Československu, kteří se po podepisování všelijakých rezolucí a prohlášení proti "Chartě 77" nyní soustřeďují na hledání různých nepřístojností v životě "chartistů". V žargonu komunistů se tomu říká "odhalování": odhalovati třídního nepřítele", "odhalovati plány imperialistů" apod. "Odhalovaní" nebo "odhalovaný" má být postaven do toho nejhoršího světla, "masám" se dává najevo, že v očích vrchnosti je hodný odsouzení. Uvedu několik příkladů, abyste si mohli udělat obrázek o úrovni — "odhalovatelů".

O Ludvíku Vaculíkovi, který byl na jaře 1968 autorem "Manifestu o 2000 slovech" a nyní se podílel na sepsání "Charty 77" napsal dr. Jan Vitouš v týdeníku KVĚTY: "... bývalý žurnalista a tak trochu i spisovatel, který to ve svých padesáti letech dotáhl až na prvního československého fotomodela pornografie a zrádce současně ... každý, kdo má v sobě špetku národní hrdosti a vlasteneckého cítění, musí vámi (Vaculíku) opovrhovat". Pražské ZEMĚDĚLSKÉ NOVINY si položily otázku "Kdo je doktor Kriegel?" Jde o Františka Kriegla, který byl v době převratu v únoru 1948 velitelem tzv. pohotovostních oddílů, z nichž vznikly "Lidové milice", dodnes jakási privátní armáda komunistické strany; v letech 1966—1969 byl členem ústředního výboru KSČ, v roce 1968 předsedou Národní fronty. Dnes se o něm dovídáme, že po odchodu do důchodu v roce 1970 "organizoval téměř každodenní konspirativní schůzky nepřátel socialismu. Neštítil se spolupracovat při provokacích proti socialismu s lidmi, kteří byli trestáni za protistátní činnost. Je ve spojení s emigranty na Západě ..."

"Kdo je dr. Jiří Hájek?" — ptal se a hned odpovídal v armádním časopise SIGNÁL jakýsi Martin Hálek: je to prý "slovní žonglér", "mluvčí kontrarevoluce", "zkrachovaný politik". Z životopisu Jiřího Hájka — který jako čs. ministr zahraničních věcí v srpnu 1968 protestoval na půdě OSN proti okupaci Československa — se nedá vymazat, že byl jako příslušník ilegální Sociálně demokratické studentské organizace v roce 1940 zatčen Gestapem a pak vězněn v koncentračním táboře. Hálek tvrdí, že byl "privilegovaným vězněm"; asi jako "doklad" má sloužit faksimile čtyřřádkového dopisu, ve kterém jakýsi heilhitlerák sděluje komusi do Berlína "ve věci Georg Hajka", že "o práci vězňů se nepodávají informace. Pokud jde o jeho oči, je pod lékařským dohledem". Autor útoku na Hájka asi neumí německy ...

Článek nadepsaný "Práskač" od Stanislava Oborského z RUDÉHO PRÁVA "odhaluje" bývalého tajemníka KSČ dr. Zdeňka Mlynáře — citáty z jeho dopisů z doby před 25 lety ... Na fotografii otištěnou v DIKOBRAZU, která ukazuje Pavla Kohouta a Ludvíka Vaculíka v rozmluvě se dvěma dalšími osobami, je o Kohoutovi složena věta, která má být vtipem: "Jen se, přátelé, pod tu chartu podepište, jinak tady s Ludvíkem přijdem o honoráře a reklamu na Západě." Snímek pochází z archivu jmenovaných — nebo byl pořízen "nějak" jinak?

Příkladů by mohlo být více, ale uvedené snad stačí. O signatářích "Charty 77" prohlásil nedávno generální tajemník čs. komunistů Husák, že jsou "žalostnými figurkami", které "skončí na smetišti dějin". Čímpak asi jsou a kde skončí ti, kteří je zbavují zaměstnání, honí po výsleších, a jak dokazují uvedené případy, špehují a slídí a kradou ze soukromé korespondence, aby je "odhalovali" jako vyvrhele ...

□

AFRICKÝ KONFLIKT

O nové válce v Africe čteme a slyšíme takřka denně. Odehrává se na území bývalého belgického Konga, nyní Zair, jednoho z mála afrických států, kde komunisté nemají co říci. Asi 4000 vojáků tzv. "Národní fronty pro osvobození Konga", z určité části uprchlíků z Konga z doby občanské války (1960—1965), kteří našli útulek a v poslední době prodělali i vojenský výcvik Kubánců v sousední Angole — obsadilo začátkem tohoto měsíce velký díl zairské provincie Shaba. Shaba, dříve Katanga, je měďnou pánví, která činí ze Zairu šestého největšího světového producenta mědi. Generál Mobutu Sese Seko, prezident Zairu, požádal spřátelené státy o pomoc. Amerika poslala asi za 30 milionů dolarů nevojenského zboží — Mobutu ji zkritizoval, že nedodala munici. Maroko vyslalo zatím 1500 vojáků, Francie slíbila zbraně, Čína dodala nějaký prý vojenský materiál, Egypt slíbil údajně vojáky. Rozsah a dosah konfliktu se nedá v dané chvíli odhadnout.

Vůdcem invazní armády je prý Jean Tschombé, syn Moise Tschombého, který před 12 lety prohrál v zápase o osamostatnění Katangy — Shaby (zemřel v Alžíru r. 1969). Odpůrci prezidenta Mobutu jsou ideologicky rozštěpeni. K iniciátorům jejich spojení patří na prvním místě v Moskvě vyškolený "socialista" Antoine Gizenga. Příslušná konference se prý má konat v Luandě — hlavním městě Angoly. Což napovídá, odkud vane vítr.

Četl jsem v polovině března v komunistických novinách: "Angola je vpravdě frontovou zemí. Její geografické postavení na samém úpatí bašty apartheidu (Jižní Afriky, pozn. J.N.), dodávající jí rovněž nezanedbatelný strategický význam, jen zvyšuje kontrast mezi 'dobou temna' na jihu Afriky a socialistickými perspektivami státu, který se osvobodil od koloniálního jha." Angola, pravilo se dále, "neohroženě a principiálně vyjadřuje svou podporu národně osvobozeneckým hnutím". Letos se má konat sjezd tzv. Lidového hnutí za osvobození Angoly, "na němž má být především projednána jeho přeměna ze široké fronty národně pokrokových sil v pevnou politickou jednotku — marxisticko-leninskou stranu".

Ještě předtím, než byl publikován (12. března) citovaný článek, měl angolský prezident Agostinho Neto projev o "plánech válečného vpádu do Angoly, o imperialistické operaci Kobra 77", který byl pak otištěn v časopise "Afrique-Asie". Na září a říjen 1977 se prý plánovalo obsazení severní angolské oblasti Cabinda a ustavení "loutkové vlády Angoly", jejíž kandidáti jsou prý připraveni "v zairském hlavním městě Kinshase". Měl asi na mysli Holdena Roberto a Jonase Savimbiho, kteří také bojovali proti koloniálnímu režimu (HN 31. 1. 76), ale jako ne-marxisté se pak Netovi nehodili. Jestli "Kobra 77" (to zní velmi televizně!) byla opravdu plánována, to samozřejmě nemohu potvrdit. Jisté však je, že došlo k "Tschombé-Gizenga-Neto" akci v dubnu 1977. K přepadu sousedního státu Zair.

Při této příležitosti se omlouvám čtenářům Sloupku, že jsem dne 20. března 1976 za nejpravděpodobnější cíl nejbližší komunistické ofenzivy v Africe označil Rhodésii. Mýlit se je lidské. Dodávám však: Klidu opravdu nedopřáli.

□

O ZBRANÍCH A "VOJÁCÍCH MÍRU"

Tento odstavec měl být původně delší, ale míra Sloupku nabádá již ke stručnosti. A tak teda jen to nejdůležitější.

Komunistický tisk velmi často líčí "imperialistické barbary", jak místo škol a nemocnic stavějí střelnice a vyrábějí ničivé zbraně — jako by si v tom světě, který si vytvořili bolševici, jen hráli na písku a stříleli nejvýš prakem. Chyba lávky!

Cituji vám z týdeníku KVĚTY č. 2—1977 o "následovnících slavných kat'uší", kteréžto zbrani se za druhé světové války, nemýlím-li se, říkalo také "Stalinovy varhany".

"Co takový raketomet, který dokáže učinit z cílové plochy úplné oraniště, převrátit půdu a zničit všechno živé do vzdálenosti mnoha desítek metrů? Plně chápu vzrušení, které často prožívají ostřílení vojáci ... Obdivuhodná zbraň."

Napsáno v článku, který vyšel v zemi, jejíž dnešní mluvčí mají také plná ústa "budování míru".

J. Netík

HLAS NÁRODA

(VOICE OF THE NATION)

Týdeník, věnovaný zájmům amerických Čechů, čs. exilu a potřebám našich drahých doma

BOHU, CÍRKVI, NÁRODU

VYDÁVÁ:

"VELEHRAD", českoamerické kulturní středisko,
CZECH-AMERICAN HERITAGE CENTER, INC.
2657-59 S. LAWNDALE AVE., Chicago, Ill. 60623

Telefon: 762-2044

ŘÍDÍ: Dp. VOJTĚCH VÍT, O.S.B.
s redakčním kruhem

ROČNÍ PŘEDPLATNÉ: v USA $15.00

Redakce si vyhrazuje právo zaslané články a dopisy zkrátit aniž by tím byl změněn jejich původní obsah. Pokud jsou články podepsané autorem, nemusí se redakce s jejich obsahem ztotožňovat. — Zaslané rukopisy se nevracejí.

Second Class Postage Paid at Chicago, Illinois

April 30, 1977 — Vol. II., No. 18.

HODLÁTE SE STÁT PANEM DOMÁCÍM?
PRODÁVÁTE SVŮJ DŮM ČI LOT?

CHRISTIE'S REAL ESTATE

VÁM SVĚDOMITĚ POSLOUŽÍ.
26th STREET AREA — SOUTHWEST SUBURBAN
SALES — APPRAISALS — MORTGAGE

3617 W. 26th St., Chicago, Ill. 60623 Phone 277-7800

Kristina Moysiyakha — Alexandra Moysiyakha-Lala
Brokers

PRI KOUPI A PRODEJI MAJETKU
VÁM NEJLÉPE POMUZE A PORADÍ
MARUSKA SMELHAUSOVA
u FIRMY PAV-HANSON REALTY, INC.
6608 WEST CERMAK ROAD, BERWYN
SPOLEHLIVÁ SLUŽBA A
MNOHOLETÁ ZKUŠENOST
Též služby PŘEKLADATELSKÉ
z soudu, doklady, formulare
(zejména Americké Občanství)
VOLEJTE: 795-7100

LETEM SVĚTEM

Washington. — U.S. státní department oznámil, že Spojené státy jsou ochotny zastávat závažnější roli na kterékoliv nové konferenci, svolané Anglií pro vyřešení rasového konfliktu v Rhodésii a pro předání Smithovy vládní moci černošské většině. Mezitím Rhodésie vyzvala muže od 38 do 50 let, aby se přihlásili k povinné branné službě v boji proti černošským guerilům.

• • •

Mexiko. — Komunističtí guerilové vedou záškodnickou válku proti mexikánskému vládnímu režimu, ačkoliv je dnešní Mexiko oficiálně socialistické a jeho vláda se sama považuje za "revoluční". Komunistická organizace "Liga 23. září" provádí únosy bohatých, či vysoce postavených osob, mexikánských i cizích, a vymáhá za ně vysoké výkupné. Před několika dny došlo uprostřed mexického hlavního města k přestřelce mezi policii a skupinou ženských komunistických guerilů, při čemž byli zabiti jeden policista a jedna guerilka. V hnízdě guerilů pak policie nalezla asi půl milionu dolarů, jež byly součástí vyplaceného výkupného.

• • •

Havana. — V pátek 15. dubna skončila platnost smlouvy mezi Spojenými státy a komunistickou Kubou o vzájemném vydávání vzdušných pirátů. Premiér Castro však předtím ujistil U.S. "levě revolučního" senátora George McGoverna (D., Jižní Dakota), že jeho vláda bude prozatímně zachovávat ustanovení této smlouvy, ačkoliv neprodlužuje její platnost. Její platnost prý prodlouží pouze tehdy, až Spojené státy částečně zvednou obchodní embargo proti Kubě.

• • •

Chicago. — Počet mužů, umírajících na srdeční mrtvici, se ve Spojených státech od roku 1960 zmenšuje. Celonárodní průměr se snížil v letech 1960—1976 asi o 10 procent, v Chicagu však o celých 21 procent. Uvádí se několik pravděpodobných příčin tohoto zlepšení: muži méně kouří, konají více tělesných cvičení, varují se přílišné tělnatosti, věnují více péče svému zvýšenému krevnímu tlaku a přizpůsobují se modernímu shonu; zároveň se také zlepšily léčebné metody, zrychlila doprava pacientů do nemocnice, a starší lidé, nejvíce postižení srdečními chorobami, se v Chicagu stěhují na předměstí. U chicagských žen se v uvedeném údobí počet úmrtí na srdeční mrtvici zmenšil pouze asi o čtyři procenta, protože ženy více kouří a zanedbávají tělesná cvičení. Doposud umírá na srdeční mrtvici ročně asi 700,000 Američanů, srdeční mrtvice zůstává tedy v USA dosud stále na prvním místě mezi všemi příčinami úmrtí.

• • •

Bangkok. — Thajská policie zjistila, že jeden vládní úředník a tři jiné osoby prodávali do ciziny malé děti za 50 až 150 dolarů. Uvnitř hlavního města byl objeven útulek s 33 dětmi "na prodej"; bylo jim od jednoho měsíce do čtyř let. Rodiče se chtěli zbavit těchto dětí, protože je nemohli uživit; většina jich také trpěla různými nemocemi. Thajská vláda nyní učinila tomuto obchodu rázný konec; pozavírala chycené překupníky.

• • •

Johannesburg. — V Jižní Angole dále pokračují boje mezi angolskými komunisty a guerily prozápadní podzemní organizace UNITA. V posledních týdnech asi 700 angolských černochů uprchlo ze strachu před usmrcením do jihoafrické Jihozápadní Afriky. — V Zairu se marokánští vojáci připravují ve městě Kolwezi na dalekosáhlou ofensivu proti angolským "komunistům přestrojeným za katanžské žandarmy". Zairská armáda už ofensivu začala a 25 mil západně od Kolwezi zahnala na útěk skupinu nepřátel; zajala jednoho zraněného nepřítele a znovu se zmocnila několika amerických vojenských pušek, jež jí předtím angolští guerillové odňali. Vláda v Kinšáse přiznala, že při bojích s nepřítelem bylo v Katanze-Šábě zraněno na 50 zairských vojáků, kteří jsou ošetřováni v nemocnici.

• • •

Washington. — President Carter upustil na radu svých hospodářských poradců od dvou důležitých bodů svého původního protiinflačního plánu: od snížení daní o 50 dolarů na osobu, a od silného zdanění gazolinu a zemního plynu. Namísto toho učiní výzvu na zaměstnance a zaměstnavatele, aby se hleděli vzájemně dohodnout o výši mezd a tak dobrovolně zabránili příliš rychlému stoupání mezd a cen. Federální ekonomičtí specialisté budou zprostředkovateli při určování cílů a metod pro snížení inflace. President Carter doufá dosáhnout před koncem roku 1979 snížení inflace o 2 až 4 procenta.

• • •

Singapur. — Komunistická Kambodža nemá ani vlastní ani cizí peníze; přitom jí však chybí všechno, včetně rýčů a motyk na obdělávání polí. Nejsou ani hřebíky, kladiva, sekery, pily, dráty ani provazy. V dnešní rudé Kambodži není prostě naprosto nic. Na léky, textil, stroje či moderní dopravní prostředky není ani pomyšlení. Zatím se tedy vláda Kambodže snaží opatřit si to nejnutnější k životu pomocí výměnného obchodu; sousedním zemím nabízí rýži — ačkoliv ji sama nemá dost pro své obyvatelstvo — a dřevo. Nikdo dosud neví, jak celý tento problém bude vyřešen v budoucnu. Kambodža nemůže ani platit svým diplomatickým zástupcům v cizině; tito tam jsou živeni jako hosté, a na odplatu zase v Kambodži jsou cizí diplomaté živeni zdarma. Podle zpráv uprchlíků komunistický teror v zemi pokračuje dále. Od převzetí moci v dubnu 1975 tam rudí khmerové povraždili anebo nechali zemřít hlady asi 1.2 milionu mužů, žen a dětí z celkového počtu 8 milionů obyvatel.

• • •

Salisbury. — Britský ministr zahraničí David Owen navštívil Botswanu, Mozambik, Tanzánii a Zambii, jichž vládce se snažil získat pro svůj nový plán na řešení rhodéského problému. Navrhuje svolání v druhé polovině června ústavní konference, jíž by se zúčastnili delegáti všech černošských politických skupin spolu s delegáty bělošské menšiny; jednalo by se o urychleném přenosu vládní moci černošské většině už v příštím roce 1978. Od původního plánu přechodné doby by bylo upuštěno. Při této konferenci by společně předsedaly Británie a Spojené státy. Vládci sousedních zemí Rhodésie prý souhlasí s tímto novým plánem, ale rhodéská vláda s ním nesouhlasí. Proto Owen prohlásil novinářům, že bez guerilové války není velká naděje na mírové vyřešení rhodéského problému.

• • •

Vídeň. — Vídeňský profesor Thomas Till učinil velmi nepříjemný objev: chronické onemocnění dásní, které nakonec vede k vypadávání zubů, zvané paradentosa, jehož příčina byla dosud neznáma, je způsobována rtutí z amalgamových plomb, jež byly vynalezeny před 90 roky a dosud byly považovány za zcela neškodné. Pomocí moderních přístrojů se zjistilo, že iony rtuti z těchto plomb jsou zčásti stále unášeny slinami a docházejí do zažívacího ústrojí, čímž způsobují vážná onemocnění žaludku a střev. Druhá část ionů rtuti pak přechází do zubního ložiska, kde vyvolává paradentosu. Celý tento proces se ještě zhoršuje u lidí, kteří mají zlaté korunky, protože tyto urychlují přenos ionů rtuti. Prof. Till se domnívá, že je na čase, aby byla vynalezena nová hmota pro správu a výplň zubních kazů.

• • •

Pasadena, Cal. — Spojené státy připravují na srpen 1978 vyslání zvláštní skupiny sond k planetě Venuši, kam dospějí v prosinci téhož roku. K jejímu vyslání bude použito nosné rakety typu Atlas-Centaur. Na zhotovení této rakety bude uplatněna technika vícenásobné hlavice, jíž se užívá při výrobě nejmodernějších amerických typů dálkových střel. Tato vesmírná lodice se po vniknutí do husté atmosféry Venuše rozdělí na čtyři různé sondy, které pak přistanou na různých místech povrchu planety Venuše. Jednotlivé sondy — (jedna bude vážit 316 kilogramů a tři po 96 kilogramech) — a v nich skryté přístroje budou schopny přetrvat povrchovou teplotu Venuše 493 stupňů Celsia a 565krát vyšší atmosférický tlak než je náš na zemském povrchu.

• • •

Londýn. — Britští vědci z Cornell University zjistili, že ptáci jsou schopni slyšet zvuk ze vzdálenosti více než 1,000 mil; tak prý pták, stojící na Sears Tower v Chicagu, by za klidného dne mohl slyšet i vlnobití od břehů Atlantického oceánu. Tato schopnost — slyšet na dálku — spolu se schopnostmi cítit změny barometrického tlaku, polarizovaného světla a magnetického pole, se schopností řídit se sluncem a hvězdami, vysvětluje obdivuhodnou schopnost ptáků sledovat správný směr při jejich stěhování. Dokázalo se to na př. tím, že holubi nalezli cestu domů, ačkoliv jim byly zavázány oči, a nic nemohli vidět. Pokusy se zjistilo, že ptáci mají schopnost slyšet i nízkofrekventní zvuky, které lidské ucho není schopno zachytit. Nízkofrekventní zvuk se šíří do velké vzdálenosti, aniž se přitom znatelně sníží jeho síla. Nízkofrekventní zvuky vznikají při větru, bouři, stykem vzdušných front, magnetických bouřích, vlnobití, zemětřesení a i při chodu strojů. Tyto zvuky umožňují ptákům nalézt správný směr. Tak například pták, letící na Ithaca (N.Y.), se může řídit nízkofrekventními zvuky z vlnobití oceánu na pobřeží Nové Anglie, z vichřice, která bičuje vrcholky hor Adirondacks, anebo z bouře nad jezerem Ontario.

• • •

Chicago. — Policie zjistila, že 15 až 16letá děvčata, která z protestu a z touhy po samostatnosti odejdou z domu svých rodičů, aby se uživila, nejednou skončí jako prostitutky ve službách kuplířů, kteří na ně čekají na konečných stanicích meziměstských autobusů. Z těchto děvčat pak už po pouhé desetiměsíční činnosti jako prostitutky zbývají pouze fysické i citové trosky; zároveň se naučí užívat kokainu a jiných omamných drog. Je pro ně skoro nemožné utéci od svého "zaměstnavatele", který je nechává šlehat železnými pruty v případě, že se pokusí o útěk.

• • •

La Paz. — Bolívie, velká jako půldruhého Texasu a mající pět a půl milionu obyvatel, se pod pravicovou vojenskou diktaturou presidenta Hugo Banzera pokouší už od roku 1971 o hospodářský rozvoj. Vládě se podařilo zpomalit inflaci, která obnáší jen asi 12 procent, což je pro Jižní Ameriku nízké procento; bolívijský roční hospodářský rozmach činí 7 procent. Cizina nabyla důvěry v hospodářskou stabilitu Bolivie, a proto investuje v jejím průmyslu i zemědělství; vláda povzbuzuje těžbu zemního oleje, zinku, mědi, bismutu, wolframu, antimonu a stříbra. Bolívie dnes zůstává — po Malajsku — druhým největším výrobcem cínu na světě. Hospodářské zlepšení — ostatně jen velmi mírné — však pocit'uje pouze bělošská čtvrtina obyvatelstva Bolívie, zatím co životní úroveň Indiánů, kteří tvoří tři čtvrtiny obyvatelstva, se od dobytí země Španěly před 400 roky příliš nezměnila. Bolivijští Indiáni žijí na neúrodné náhorní plošině, která tvoří pouze desetinu země; jejich potrava sestává hlavně z brambor a kukuřice. Maso si nemohou dovolit prakticky nikdy koupit — (šest gramů připadá na rok na osobu) — a lékařské ošetření u nich žádné neexistuje. Průměrně se dožívají pouze 30 let věku, a 15 procent všech nemluvňat u nich umírá. Vláda je před indiánským problémem bezradná; neví, jak jim pomoci. Pokusila se některé z nich přestěhovat z neúrodné náhorní plošiny do úrodné liduprázdné nížiny na východě země, avšak její projekt se nepodařil. Indiáni tam rychle umírají na tropické nemoci, proti kterým nemají žádnou odolnost. Podle mínění odborníků by toto přestěhování byla jediná možná cesta, jak zlepšit jejich životní úroveň a začlenit je do moderní ekonomie. Jinak se jejich velká bída, v níž žijí, těžko zlepší.

• • •

Milán. — Italský zemědělský odborník prof. Giovanni Cugnasca přednesl na tiskové konferenci svůj plán pro zavodnění a zúrodnění celé pouště Sahary. Potřebná voda by byla čerpána z řeky Nilu a přiváděna do Čadského jezera, které by sloužilo za její hlavní nádrž. Odtud by pak byla voda rozváděna pomocí obrovských vodovodů do všech částí Sahary. Celý tento projekt by prý stál asi 50 bilionů dolarů.

• • •

Tokio. — Japonská vláda připravila návrh zákona, podle kterého by si Japonsko po vzoru jiných přímořských zemí pro sebe vyhradilo právo rybolovu až do vzdálenosti 200 mil od svého pobřeží. Bude-li tento návrh přijat parlamentem, vejde v platnost letos v červenci nebo v srpnu.

• • •

Eniwetok, Maršálské ostrovy. — Před 30 roky se na rozkaz Američanů obyvatelé atolu Eniwetok v Maršálských ostrovech v jižním Pacifiku musili přestěhovat na ostrov Ujelanng, vzdálený 125 mil na jihozápad, kde se jim potom vedlo dost špatně; Američané chtěli užít atolu ke svým nukleárním pokusům. Nyní dostali bývalí obyvatelé Eniwetoku dovolení vrátit se zpět domů. Americká vláda slíbila, že dá atol vyčistit, aby se stal znovu obyvatelným, s výjimkou jednoho ostrova, jehož bude užíváno k ukládání radioaktivních zbytků z atomových reaktorů. Zatím se už vrátilo 75 z původních 450 obyvatel atolu a usídlili se přechodně na ostrůvku Japtan. S nadšením se vrací pouze stará generace; mládež touží po moderním životě a málo ji vábí domů kokosové ořechy a tradiční rybářské lodi ostrovanů.

Náboženské zprávy z Československa

Podle bratislavské Pravdy z 26. ledna krajský soud v Košicích po uvážení sociálního nebezpečí plynoucího z chování obžalovaného, zvýšil původní trest 18 měsíců na dva roky vězení u salesiána P. Štefana Javorského, faráře v Muráni. Jakého zločinu se dopustil? Provinil se tím, že vybízel mládež, aby poslouchala vatikánský rozhlas, promítal mladým filmy, dával jim náboženskou literaturu a nahrával magnetofonové pásy, aby zvětšil počet laických náboženských pracovníků.

České i slovenské KN z 23 ledna přinesly prohlášení biskupů a ordinářů k Chartě '77 Jsou zhruba téhož obsahu Kdežto české prohlášení je jen jménem ordinářů, vydané po společné poradě a podepsané Otcem biskupem Tomáškem jejich jménem, slovenské vyjadřuje i postoj slovenských katolických institucí a bylo vydáno po přijetí u ministra kultury Válka. Čeští ordináři naznačují, že Chartu v rukou neměli, prohlašují, že ji nepodepsali a co se týče náboženského života, říkají, že k jeho posouzení jsou kompetentní oni v jednotě se sv. Otcem a "nikdo jiný z řad kněží nebo věřících . . ."; tedy ani kněží ze sdružení Pacem in terris?

KN z 16. ledna mají článek o manželství; v ČSSR stát dovoluje přijmout svátost manželství: v jeho závěru totiž čteme, že "svátost manželství si mohou podle našeho platného práva udělit jenom ti, kdo už z hlediska státu jsou manžely" — tedy v ČSSR nesmí existovat tzv. "manželství ve svědomí", které ve výjimečných případech církev dovoluje těm, kdo z vážných důvodů se nemohou vzít před státem?

30. ledna vzpomněly KN delším článkem výročí narození a smrti českého náboženského sochaře Ignáce Weiricha (1856—1916) s titulem "Sochař křesťanské vroucnosti".

Na 22. až 29. června je svoláno do Prahy Páté všekřesťanské mírové shromáždění pěcí Křesťanské mírové konference, sdružení křesťanských církví, podporující sovětskou zahraniční politiku.

Loni 8. prosince uplynulo 25 let od vyhlášení samostatnosti, autokefality pravoslavné církve v ČSSR, která se tak stala 14. samostatnou pravoslavnou církví. Dnes je metropolitou pražským a celého ČSSR Dorotej a má dva sufragánní biskupy v Michalovcích a Prešově. Do r. 1945 pražská eparchie, biskupství, patřila pod pravomoc církve srbské; pak přešla do svazku s církví ruskou, která r. 1951 dala souhlas k osamostatnění.

5. prosince byl posvěcen olomouckým biskupem Vránou nový kostel sv. Mikuláše v Tiché u Frenštátu — dřívější byl před devíti lety zasažen bleskem a vyhořel.

DOBA VELIKONOČNÍ

ČTVRTÁ NEDĚLE VELIKONOČNÍ

VSTUPNÍ MODLITBA: Všemohoucí, věčný Bože, — přived' nás k účasti na nebeských radostech. — Vždyt' i slabé stádce má vejít tam, — kde je předešel jeho vítězný pastýř. — Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků.

1. ČTENÍ ZE SKUTKŮ APOŠTOLŮ
(Sk 13, 14. 43-52)

Pavel a Barnabáš šli z Perge a dostali se do Antiochie v Pisídii.

Tam šli v sobotu do synagógy a posadili se. Přišlo za nimi hodně židů a pohanů, kteří ctili Boha. Pavel a Barnabáš s nimi rozmlouvali a povzbuzovali je, aby zůstali věrni Boží milosti.

Následující sobotu se sešlo takřka celé město, aby si poslechlo Boží slovo. Když však židé viděli takové množství, naplnilo je to žárlivostí, odporovali Pavlovi, když mluvil, a vedli rouhavé řeči.

Tu Pavel i Barnabáš jim řekli otevřeně: "Vám nejprve se mělo hlásat Boží slovo. Ale protože ho od sebe odmítáte a nepokládáte se za hodné věčného života, obracíme se k pohanům. Neboť tak nám to nařídil Pán: 'Určil jsem tě za světlo pohanům, abys byl spásou až na konec země.'"

Když to uslyšeli pohané, radovali se a velebili slovo Páně. A přijali víru všichni, kdo byli určeni k věčnému životu. Tak se slovo Páně šířilo po celé té krajině.

Židé však poštvali zbožné ženy z vyšších vrstev a představitelé města vyvolali proti Pavlovi a Barnabášovi pronásledování a vyhnali je ze svého území. Oni si na svědectví proti nim setřásli prach z nohou a odešli do Ikónia. Učedníci však byli plni radosti a Ducha svatého.

2. ČTENÍ Z KNIHY ZJEVENÍ SVATÉHO JANA
(Zj 7, 9. 14b-17)

Já Jan, viděl jsem veliký zástup, který by nikdo nespočítal, ze všech národů, plemen, kmenů a jazyků; stáli před trůnem a před Beránkem, odění bílým rouchem, s palmami v rukou.

A jeden ze starců mi řekl: "To jsou ti, kdo přicházejí z velikého soužení: roucho si do běla vyprali v Beránkově krvi. Proto jsou před Božím trůnem a ve dne v noci mu slouží v jeho chrámě. A ten, který sedí na trůně, se k nim sníží a bude s nimi bydlet. Už nikdy nebudou mít hlad ani žízeň, nebude už do nich bít slunce ani jakýkoliv jiný žár, protože Beránek, který je uprostřed před trůnem, bude je pást a vodit k pramenům živé vody. Bůh sám jim setře každou slzu z očí."

SLOVA SVATÉHO EVANGELIA PODLE JANA
(Jan 10, 27-30)

Ježíš řekl: "Moje ovce slyší můj hlas, já je znám, jdou za mnou a já jim dávám věčný život; navěky nezahynou a nikdo je z mé ruky nevyrve.

Můj Otec, který mi je dal, je větší nade všecky, a z Otcovy ruky je nemůže vyrvat nikdo. Já a Otec jedno jsme."

Žádný z vynálezců ateismu nebyl odborník v přírodní vědě. Všichni byli filosofové, a to velmi prostřední.

Eddington, anglický astronom (1882-1946)

Náboženství a věda jsou tedy v mé analýze dvě velké sesterské síly, které pozvedly lidstvo a mu stále napomáhají k pokroku. Obě jsou nutně spolu úzce spojeny.

Robert Millikan

ČTENÍ Z PÍSMA SVATÉHO

STARÝ ZÁKON

s výkladem a poučením

SE ZŘETELEM NA VĚDECKÁ BÁDÁNÍ DO R. 1940

(Úryvky Písma sv. jsou podle překladu Prof. Dr. Jana Hejčla.)

* * *

(Pokračování z Národa a Katolíka)

Nehorletež o smrt pobloudilým životem, — aniž uvozujte na sebe zahynutí skutky svých rukou. — Neboť Bůh neučinil smrti na počátku, — aniž se veselí za zahynutí živých. — Neboť stvořil všecko, aby živo bylo, — a zdravé učinil všeliaké tvorstvo zemského kruhu před hříchem.

. . . . Ale bezbožní rukama i řečmi smrt přivolávají, — majíce ji za přítelkyni, hynou — a smlouvu činí s ní, — ježto zasluhují, aby za úděl jí byli.

Jak pohlíží na svět ti, kteří v Boha nevěří, jaké mají životní zásady.

2.

Mnozí — říkají si totiž mezi sebou zvrhle usuzujíce: — Krátký a teskný jest čas života našeho, — není léku, když člověk skonává, — a není známo, že se kdo z podsvětí vrátil. — Neboť náhodou jsme přišli na svět, — a potom budeme, jako bychom byli nikdy nebyli, — vždyť dým jest dech života v nozdrách našich, — a myšlenka jest jiskra v pohybu našeho srdce, — jak ta zhasne, popel bude tělo naše, — duše pak rozplyne se jako řídký vzduch, — život náš pomine jako stopa po oblaku, — rozprchne se jako mlha, — kterou rozeženou paprsky slunce — a potlačí horkost jeho. — Jméno naše přijde časem v zapomenutí — a nikdo nebude vzpomínati skutků našich. — Jeť zákmit stínu čas náš, — a nebude se opakovati náš skon, — protože je zpečetěný a nikdo se nevrací.

Nuže tedy, užívejme rozkoší, které skutečně jsou, — rychle užívejme tvorstva, dokud jsme svěží! — Naplňujme se drahým vínem a vonidly, — ať nemine nás žádný květ jara! — Věnčme se růžemi, prve nežli zvadnou, — nebuď louky, které by nepřešla bujnost naše! — Nikdo z nás nebuď bez účasti rozpustilostí naší, — všude zůstavme znamení veselosti! — Vždyť to jest úděl náš a toť náš los.

Odvěký boj proti těm, kteří v Boha věří a jej milují:

Znásilňujme chudého spravedlivce, — nešetřme vdovy, — aniž se ostýchejme šedin starce mnohého věku. — Moc naše buď nám pravidlem spravedlnosti, — neboť slabé jeví se neužitečným býti. — Obchvaťme spravedlivce, ježto jest na obtíž nám, — protiví se skutkům našim, — vytýká nám přestoupení zákona, — a rozhlašuje na nás hříchy proti výchově naší. — Udává, že má znalost Boha, — a synem Božím se nazývá. — Jest nám potupu názorů našich, — těžko nám na něj i hleděti, — neboť příčí se jiným život jeho, — a jinaké jsou cesty jeho. — Za odpadlé nás pokládá, — zdržuje se od cest našich jako od nečistot, — blahoslaví konec spravedlivých, — a chlubí se, že má za otce Boha.

Vizme tedy, jsou-li řeči jeho pravé, — a zkusme, co na něho přijde, — zvěďme, jaký bude jeho konec! — Neboť je-li spravedlivec, syn Boží, zastane se ho, — a vysvobodí ho z rukou protivníků. — Potupou a mučidly zkoušejme ho, — abychom poznali tichost jeho — a zkusili statečnost jeho. — K smrti nejohavnější odsuďme ho. — Vždyť se dostane mu od Boha povšimnutí, jak byl mluvil.

* * *

Takto smýšlejí, ale bloudí, — neboť oslepila je zloba jejich, — A neznají tajemství Božích, — naděje na odměnu za spravedlnost nemají, — a cti duší bezúhonných necení. — Bůh totiž stvořil člověka k neporušitelnosti — a k obrazu podoby své učinil ho.

Přirovnání údělu spravedlivcova k údělu bezbožníkovu.

3.

Duše spravedlivých jsou v ruce Boží, — a mučidlo smrti nedotkne se jich. — Zdálo se nemoudrým, že je veta po nich, — za neštěstí měli odchod jejich, — a že se od nás odebrali, za zkázu, — ale oni v pokoji jsou.

Neboť i když podle mínění lidí trpěli muky, — všecka důvěra jejich tkvěla v nesmrtelnosti, — malicko trestáni byvše dojdou hojného blaha, — ježto Bůh zkusil je a shledal, že ho jsou hodni. — Jako zlato v ohni vyzkoušel je, — a jako celopalnou oběť je přijal. — Přijde pak doba, kdy dojdou povšimnutí.

Stkvíti se budou lidé spravedliví, — a jako jiskry po strnisku poběží. — Soudit budou lidstvo, ovládat národy, — a jejich králem bude Hospodin na věky. — Ti, kdož doufali v něho, porozumějí pravdě, — a věrní v lásce odpočinou v něm, — neboť milosti a pokoje dostane se vyvoleným jeho.

Ale bezbožní podle toho, jak smýšleli, trestáni budou, — ti, kteří podceňovali spravedlivce a od Pána odpadli, — neboť kdo zamítá moudrost a ukázněnost, nešťastný jest. — Jalová jest naděje jejich, — námaha jejich jest bez užitku, — a díla jejich jsou marná.

4.

....Spravedlivý však, byť i před časem smrtí zachvácený, v pokoji bude. — Neboť stáří ctihodné není dlouhověkost, — aniž počtem roků měřeno bývá, — ale šediny jsou člověkovi moudrost — a věk starý: život neposkvrněný.

Protože se zalíbil Bohu, mnohý spravedlivý, stal se miláčkem jeho, — a ježto živ byl mezi hříšníky, byl přenesen. — Vytržen byl z pozemského života, aby zloba nezměnila smýšlení jeho, — neb aby lest nesvedla duše jeho. — Neboť kouzlo nicotnosti zatemňuje to, co jest šlechetné, — a vír zlé žádostivosti převrací nevinnou mysl.

Došed v krátku vrcholu dokonalosti vyplnil časy mnohé. — Líbilať se Bohu duše jeho, — proto rychle jej vyvedl z prostředka nepravostí. — Lidé pak vidoucí to, avšak nerozumějící tomu, kteří nechtěli mysliti na to, — že se dostává milosti Boží a milosrdenství svatým jeho, — a že má na zřeteli své vyvolené — mrtvý spravedlivec odsuzuje ty živé bezbožníky, — a mladost rychle zdokonalená dlouhý život nespravedlivcův. — Vidí totiž konec moudrého, — a nechápají, co s ním zamýšlel Bůh, — a proč jej bezpečně umístil Pán.

5.

Tehdy stát budou spravedliví s velikou důvěrou — proti těm, kteří kdysi sužovali je, — a kteří mařili námahy jejich. — Vidouce to, budou zděšeni hroznou bázní, — a budou hroziti se nenadálé spásy. — Říkat budou si vespolek kajíce se, — z duše sklíčené budou hořekovat: — „To jsou ti, kteří byli nám kdysi na posměch, — a které tupit bylo naším zvykem.

My nemoudří mněli jsme, že jejich život je šílenství, — a jejich konec že jest bezectný. — Aj, kterak připočteni jsou k synům Božím, — a mezi svatými jest úděl jejich. — Zbloudili jsme tedy s cesty pravdy, — světlo spravedlnosti nesvítilo nám, — slunce moudrosti nevzešlo nám. — Nasytili jsme se cest nepravostí a záhuby, — schodili jsme neschůdné pustiny, — ale cesty Páně nepoznali jsme.

Co nám prospěla pýcha, — aneb co nám pomohlo bohatství s chloubou? — Pominulo to všecko jako stín, — a jako prchavá pověst. — Jako loď, která přichází zdulou vodou, — jejížto stopy, když přejde, nelze nalézti, — ani stezky jejího kýlu mezi vlnami, — aneb jako pták, jenž letí vzduchem, — jehožto cesty nižádného znamení se nenalézá, — pták totiž lehký vzduch úderem rozpjatých perutí bitý, — a brázděný šelestící silou, — pohybujících se křídel, prolétá, — a poté žádné znamení letu jeho v něm se nenalézá, — aneb jako když se vystřelí šíp do terče, — rozdělený vzduch ihned se zase sbíhá, — takže není znáti, kudy šel: — tak i my zrodivše se ihned jsme zanikli. — Nemohli jsme se vykázati žádným znamením ctnosti, — ve své špatnosti byli jsme uchváceni." — Tak mluvili v pekle ti, kteří zhřešili.

Naděje bezbožného je totiž jako prach, který vítr zachvacuje, — a jako tenoučká pěna, vichřicí rozptýlená. — Bývá rozváta jako dým od větru, — přechází jako památka na jednodenního hosta.

Spravedliví však na věky jsou živi, — v Hospodinu jest odplata jejich, — a péči o ně Nejvyšší má. — Proto dostanou království nádhery — a korunu krásy z ruky Páně, — ježto svou pravicí je bude chránit, — a svým svatým ramenem jich hájit.

Posudek o těch, kteří neuznávajíce Boha, bytost duchovou, mají jen Boha — hmotu.

13.

Bylit blázni všichni lidé od přirozenosti — v nichžto nebylo známosti Boha, — kteří z viditelných dokonalostí nemohli poznati toho, který jest, — aniž pozorujíce díla, nalezli Umělce, — ale buďto oheň, nebo vítr, nebo tekutý vzduch, — nebo kruh hvězd, nebo obrovskou vodu, — nebo slunce a měsíc měli za bohy, kteří spravují svět.

Jestliže libujíce si v jejich kráse, měli je za bohy, — měli věděti, že mnohem lepší jest Pán jejich. — Neboť první Původce krásy všecky ty věci stvořil. — Jestliže pak se divili jejich síle a působení, — měli z nich vyrozuměti, oč silnější jest jejich Tvůrce. — Neboť z velikosti a krásy tvorů — lze závěrem Stvořitele jejich poznati.

Avšak tyto dlužno méně kárati, — ježto ti bloudí snad jen proto, že Boha hledají a nalézti chtějí. — Obírajíce se totiž skutky jeho zkoumají ho, — ale dávají se pohledem svésti, — ježto věci, které vidí, jsou tak krásné.

Přece však ani těm nelze odpustiti. — Neboť jestliže mohli tolik poznati, — že uměli svět prozkoumati, — jak to, že jeho Pána dříve nenalezli?

(Pokračování.)

JINDŘICH ŠIMON BAAR:

JAK DAL SEDLÁK ŠTUDÝROVAT VOLA

(Dokončení z min. čísla)

"To je něco jinýho, to vás teky rád uvidí, tak pote se mnou," vobrátil hned policajt, ha ved Štofla do přenáramnýho paláce, tám promluvil s portýrem, portýr s lukájem, lukáj s komorníkem, ha než se sedlák nadál, huž stál v krásným pokoji, šudýž po stěnách plno velkých vobrazů jako v kostele, ze stropu visí lústr se svíčkama, vokolo stolu samý měkký sedadla ha kanapíčka.

"Hm, hm, podívejme se! To věřím! Íčko to má ještě lepší, než to míl hu nás v mařtali," liboval si Štofl, šecko vošmakával, kousek po kousku si prohlížel, ha dyž bul v nejlepším, najednou mu něhdo položí ruku na rameno ha povídá:

"Tak cák ste nám přines dobrýho, tatíku?"

Štofl zdvíh hlavu a vidí před sebou stát pána s modrskýma fousama pod nosem i na bradě ha se zlatým řetězem na břiše.

"To bude jistě von," pomyslil si ha hned s kuráží se zasmál:

"Tak ty si ten milistr? Namouduši, dybych tě venku potkál, ani bych se k tobě neznál."

"Já sem milistr, hale hdopa si ty?" zamračil se pán.

"Nonono! Cák huž mě neznáš? To bys brzy zapomíl!"

"Neznám, jaktěživ sem tě neviděl."

"I didi! Jen se íčko za mě nestyd'. Dyby nebulo mě, ještě dnes si bul volem," rozpaloval se Štofl.

"To jeden krobijáne krobijánská, marš ven," vokázal milistr na dveře.

"Tááák! Íčko sem najednou krobiján! Dyž sem tě dával seno za jesle, řezal řezanku, nosil pití, posílal stotky, to bulo v pořádku, co? To sem nebul krobiján?" křičíl huž sedlák, haž mu sliny vod huby lítaly, i hůlku zdvíh ha rozkřík se: "Mně se zdá, že huž si nebul dlouho bit, že tě muším —"

"Pomóc! Pomóc!" hutíkal za stůl milistr ha zvonil zvoncem, div ho nerozbil.

Hned tám vrazili lukájové, ha dyž viděli, jak sedlák honí s hůlkou v ruce jejich pána vokolo stolu, skočili po ňom, hale Štofl se jenom tak nedal. Nechál milistra milistrem ha pustil se do lukájů, jak se vohánět hůlkou, sypaly se střepy z lustru na zem, praskalo sklo, válely se židličky, ha milistr z vorevřenýho vokna křičíl na policajty:

"Blázen je tu! Pote si pro něho ha vodved'te ho do blázince."

Ha to se teky stalo. V blázinci dali Štoflovi takovou kazajku, že se v ní ani nemoh hnout, hutišil se ha poznál, že po zlým ha s křikem nic nesvede. Řek, kdo ha vodkajd' je, ha za pár dní ho pustili demů. Haž za Vídeň ho vyvedli ha potom hupaľoval Štofl sám, jako by mu za patama hořílo.

Cestou zastavil se v Klenčí hu řezníka Hojdy; sed si ha celyj smutnyj povídal:

"Tak sem tám bul a chčasně sem ho našel."

"Kdepa ha kohopa?" voptál se Hojda, keryj na šecko zapomíl.

"Kohopa jinýho než toho vola mýho. Ty to možná sám nevíš, že se stál milistrem."

"Du rovnou cestou z Vídní. Znát se ke mně nechce, dal mě zavřít do blázince. Do nejdelší smrti ho nechci víckrát vidět, nechci vo ňom slyšet, nebudu se k němu hlásit."

"To dobře hudeláš," voddych si řezník, "já teky na ňom viděl, že jako každyj hlupák, dyž se stane pánem, stydí se za svou minulost."

Štofl si hu Hojdů vodpoč, poděkoval eště řezníku za šecku starost, kerou s tím volem měl, ha klátil se spokojeně k Trefštajnu.

Doma potom řekla žena, dyž jí šecko vypověděl:

"Vidíš, vidíš, já míla pravdu jako dycky, dyž sem říkala, žes ho míl prodát ha nenechát ho študýrovat. Vůl dycky vostane volem, i dyby třebas humíl na housle hrát."

Kašpárkovo loutkové divadélko,
které se přestěhovalo
do Masarykovy školy,
5701 W. 22nd Place, Cicero,
sehraje
v sobotu, 30. dubna 1977,
další představení jarní sezony.
Začátek ve 4 hod. odp.
Má poklonka, nazdárek,
klaní se vám Kašpárek!!

Mariánská úcta v Církvi

(Květnová meditace k májovým mariánským pobožnostem)

Poslední valné zasedání posv. kongregace pro evangelizaci národů r. 1976 se zabývalo problémy souvislosti mezi lidovou zbožností a misionářskou evangelizací. Účastníci dospěli k závěru, že lidové projevy zbožnosti jsou pevnou základnou pro hlásání evangelia a rovněž účinným nástrojem k udržování víry. Mezi těmito projevy lidové zbožnosti řečníci zdůraznili především staletou úctu k Panně Marii. Polský biskup pro exil a zahraničí Rubin např. prohlásil, že církev v zemích s oficiální ateistickou ideologií využívá tradičních forem lidové zbožnosti k Matce Boží k tomu, aby umožnila evangelnímu poselství proniknout mezi lid. Komunistické vlády toho sice zneužívají ke svým důkazům o náboženské sentimentalitě, ale to je jen důkazem, jak málo znají křesťanství a duchovní svět Boží milosti. Mons. Teixeira upozornil, že v Brazílii a v Latinské Americe vůbec, je mariánská úcta typickým znakem zbožnosti širokých lidových vrstev na celém kontinentě. Konečně kard. Pironio ve svém nedávném projevu uvedl, že misionáři v 16. století se při první evangelizaci latinsko-amerických národů soustředili zejména na eucharistické Kristovo tajemství a na mariánské tajemství.

V poslední době roste i literatura o tomto tématu. Páter Oggé tvrdí ve své knize "Misionářská Panna Maria", že i mezi vyznavači primitivních animistických náboženství lze pozorovat tajemnou Mariinu přítomnost. Páter Duperray ve svém článku o čínské mentalitě, uveřejněném ve francouzském časopise "Église Vivante" již r. 1954, dospívá k přesvědčení, že konfucianismus, taoismus i budhismus v zásadě připravují lid pro úctu k Panně Marii "matce, ochránkyni a prostřednici. Na důkaz tohoto tvrzení můžeme uvést, že biskupové v Číně již r. 1924 zasvětili Matce Boží celý národ v chrámu v Zi-Ka-Wei (Šanghai) a později toto zasvěcení znovu opakovali ve svatyni Panny Marie Pomocnice v Dzo-Sé.

Důležitost úcty k Panně Marii dokazují ostatně i četné mariánské kongresy v misijních oblastech. V Jižní Africe se např. takový kongres celonárodního rázu konal v květnu r. 1952, v Nigérii v listopadu 1954, v Indii v prosinci 1954, na Filipínách v témže měsíci a roce a ve Vietnamu v únoru 1959.

Šíření této úcty podporovali i papežové. Pius XII. prohlásil r. 1942 Neposkvrněnou Pannu Marii patronkou Filipinských ostrovů, a v červnu 1948 potvrdil Neposkvrněnou Pannu

(Dokončení na str. 9.)

DOPISY našich čtenářů

JEW YORK, N. Y.:

Dopis, adresovaný zástupcům svobodných zemí na konferenci s komunistickými delegáty porobených zemí a států v Bělehradě v Jugoslávii.

Vážení pánové:

Snad věnujete aspoň malou pozornost řádkám člověka, který zažil jak nacistický, tak komunistický teror a zasvětil celý svůj život boji za svobodnou kulturu a politiku.

V dnešní vážné historické době, kdy je třeba mnoha nových sociálních opatření, se zástupci svobodných zemí připravují na konferenci se zástupci národů porobených buď přímo Sovětským svazem a jeho vojsky, nebo aspoň komunistickou ideologií. Chci Vás přímo a se vší zdvořilostí požádat, abyste při vyjednávání měli stále na vědomí, že komunističtí delegáti se snaží zatajit fakta o porobených zemích a jsou ochotni přistoupit na všechny Vaše podmínky bez úmyslu je plnit. Navíc bych zdůraznil, že zástupci sovětského bloku dovedou přímo mistrně přesvědčovat důvěřivé diplomaty svobodných zemí, kteří nejsou zvyklí na asiatskou úskočnost.

Snad smím připomenout, že r. 1921 napsal Lenin: "Západní kapitalisté pro nás otevřou své banky, abychom mohli za jejich peníze finančně pomáhat komunistickým stranám v jiných zemích. Dodají nám sami veškerý potřebný materiál, dají nám přístup k své technologii a vybudují pro nás vojenský průmysl, tak nutný pro budoucí vítězství nad nimi."

Jsem vzdálen toho, abych Leninovi připisoval nějaké prorocké nebo mystické schopnosti, ale kdo je ochoten vidět fakta, ví také, že jeho proroctví se až nápadně splňuje, neboť svobodné západní státy — včetně vlažné a nedostatečně informované vlády USA — až doposud vědomě či bezděčně podporují Sovětský svaz a tak si pěstují svého vlastního nepřítele.

Dovoluji si podotknout, že po dohodě v Helsinkách svobodný svět půjčil komunistickým zemím 44 milionů dolarů, kterých sovětská vláda používá k tomu, aby po celém světě šířila svůj otrocký systém. Ujišťuji Vás při veškeré úctě, že v dějinách je málo příkladů takové politické naivity.

Proti sovětskému otroctví se po nepokojích v průmyslové Plzni v Československu vzbouřilo r. 1953 východní Německo, v r. 1956 Polsko a Maďarsko a v r. 1968 Československo. Zatím co Sovětský svaz zakročil svými vojenskými prostředky a nikoho nešetřil, loutkové vlády těchto potlačených států ujišťovaly svět podle nadiktovaného návodu, — že v jejich zemích je vše v pořádku, a svobodný svět jim uvěřil spíše než krvavým faktům.

Proto prosím, abyste se připravili na to, že při konferenci v květnu v Bělehradě diplomati zemí sovětské zóny sami přijdou s falešnými obviněními, anebo nepravdivými tvrzeními, aby zastřeli skutečnost koncentračních táborů ve svých zemích. Odhalte tyto podvodné diplomatické manévry, dokud můžete!

Zatímco po první světové válce začal komunistický režim vládnout v jedné zemi a zdál se bezvýznamný, nyní ohrožuje svou rafinovanou diplomacií, podlostí a násilím již polovinu světa. A zdá-li se Vám moje tvrzení — které si ostatně všechna můžete ověřit — přehnaná, aspoň si odpovězte v duchu na tuto otázku: Přáli byste si, aby Vaše děti vyrůstaly již pod komunistickým diktátem, nešťastné, pod neustálou kontrolou, vězněné a pronásledované, pokud neřeknou režimu na všechno své "ano"? Přáli byste si, aby Vaše děti byly jednou pronásledovány a ubíjeny za to, že do ciziny — pokud vůbec ještě nějaká svobodná cizina bude — tajně zaslaly prohlášení o svém utrpení, jak to učinili Češi svou Chartou 1977? Prosím, odpovězte sami sobě. Není žádné střední cesty; odpověď zní buď "Ano" nebo "Ne".

S vyjádřením plné úcty:
Josef Tománek,
Autor a vydavatel českých knih 88-36, 162 Street
Jamaica, New York, 11432

SAN ANTONIO, FLORIDA:

P. b. J. K.

Vážená redakce, milí čtenáři.

Když naše maminka Terezička onemocněla na tu hroznou nemoc rakovinu, tu mnoho milých čtenářů nám psalo, aby jedla chřest (asparague), uvádějíce případy, kdy tato zelenina uzdravila rakovinu. Terezička poslechla jejich rady a tu zeleninu užívá. Již v dávných dobách bylo používáno koření a různých zelenin jako léku. Řecký lékař Dioskurides ve svém spise "De materna medica" uvádí všechno známé koření a zeleniny, mající léčivé účinky. Né každá hospodyně ví, že má v kuchyni přímo pod rukama docela dobře vybavenou lékárničku. Možná, že se bude divit, když řekneme, že různé druhy zeleniny, z nichž připravila polévku, jsou také účinné léky. Milí čtenáři, povíme si o léčivých vlastnostech některých druhů zelenin, které jsou v lékařství známy tisíce roků. Rozbolela vás hlava, berete aspirin, anacin, ano, pomáhají, ale pro změnu vezměte listy čerstvého zelí a přiložte ke spánkům. Stejně můžete postupovat, jde-li o utišení bolesti při popáleninách, poraněních a zevních zánětech. Je dobře známo, že brambory, vlastně škrob a sliznaté látky i soli jsou dobrou ochranou žaludku. Nastrouhaná kaše z brabor se přikládá k popáleninám a místům, zasaženým horkou parou. U popálenin je možné nahradit brambory nastrouhanou mrkví. Šťávu z mrkve, bohatou na vitaminy, doporučují lékaři v prvních dnech po srdečním záchvatu. Legenda praví, že Apollo, který byl Aeskulapův příbuzný a proto měl určitý vztah k medicíně, cenil ředkev jako zlato, kedlubnu jako střídbro a řepu jako olovo. V lidovém lékařství tato zelenina neztratila svou cenu. Šťáva z ředkviček, podávaná třikrát za den po jedné lžičce seslabuje kašel a odstraňuje ochrapělost. Je rovněž též dobrým prostředkem proti tvoření jaterních a ledvinových kaménků a doporučuje se při léčení žlučových kaménků. Ředkvičkovou šťávou se natírají místa, zasažená revmatismem. Řepa nemá tak silný účinek na lidský organismus jako ředkev. Med, rozpuštěný ve šťávě z řepy, pomáhá při kašli, a vařená strouhaná řepa se používá jako velmi účinný prostředek ve formě obkladu míst, zasažených dnou (arthritis). Cibule a česnek jsou ode dávna účinnými lidovými léčebnými prostředky. Podle spisu Herodota bylo pro dělníky, stavějící Cheopsovu pyramidu, zakoupeno mnoho cibule a česneku. Způsoby použití cibule v lidové medicíně lze stěží všechny vyjmenovati. Je jich mnoho. Nastrouhanou cibulí se potírají omrzlá místa. Při kašli, černém kašli a zánětu průdušek se doporučuje tento recept: půl libry cibule, pět lžíc medu a ¼ libry cukru, vše dobře rozstřít a vařit 2 hodiny ve 2 pintách vody a potom brát 4—6 lžíc denně. Čerstvá cibule působí příznivě na odstranění bradavic. Cibule a česnek mají výborné desinfekční vlastnosti. Stačí jen několik minut žvýkat stroužek česneku a ústní dutina se zcela vyčistí od bakterií. Kdo nesnáší ostrý pach česneku, dosáhne stejného výsledku žvýkáním kořene petržele. Mluvíme-li o koření, nesmíme zapomenout na kopr. Používá se při nadýmání, kolikách a zácpě. Je známo, že národy, které jedí hodně tučné masité pokrmy, jedí hodně kopru. Staří Římané se při hostinách zdobili koprovými věnečky. A což lipový květ, kdo z nás si nepamatuje, jak nám naše babičky vařily lipový květ a jak nám pomáhal? O vlastnostech a přímo zázračném účinku včelího medu byly napsány celé svazky studií a pojednání. Proto, milí čtenáři, se zmíním o jednom důležitém způsobu použití medu. Rozpusťte lžíci medu ve sklenici vařené vody a vypijte ji hodinu před ulehnutím ku spánku. Rychle usnete a lépe se vyspíte. Tohoto uklidnění používá již dlouho naše maminka Terezička. Tak vidíte, milí čtenáři, že každá hospodyňka se může státi malým doktorem v domě. A má-li med, může v pravém slova smyslu i klidně spát. Všechna tato koření měla svůj počátek v dávnověku v Asii a východních zemích. O rozšíření koření a různých zelenin se nejvíce zasloužili Feničané, v 16. století Portugalci a později Holanďané, kteří přiváželi různé koření ze zemí Východu do Evropy. A tak skončily dobrodružné plavby za objevováním nových zemí, zmizely i velké říše bohatnoucí z obchodu kořením. Dnes je vzácné koření běžným artiklem v potravinářských obchodech. Ovšem též zmizela ta znalost, jak je používat k léčení. Toto umění odešlo s našimi babičkami a maminkami a dnešní mladé pokolení již o to nedbá. Když jsem byl malý chlapec, tak v mém rodném městečku bylo kolem 6.000 obyvatel a jen jeden lékař Dr. Bezecný. Jeho lékárna byla vždy prázdná. Ty naše stařenky — a mezi ně mohu přidružit moji babičku, obstarávaly veškeré léčení v rodinách. V létě sbíraly různé ty květy a v zahrádkách pěstovaly zeleninu, sušily, zavařovaly a na každou nemoc měly vždy nějaký lék. Tak městská rada zvolila starostou města Dr. Bezecného, aby neumřel hlady. Vždyť, milí čtenáři, je dokázanou skutečností, že Bůh vložil do rostlin a ovoce léčivé látky. A to, co dnes vyrábí farmaceutické závody, je jen ubohá náhražka lidové moudrosti, která měla v Boží přírodě číst a rledět, co do ní Stvořitel vložil pro dobro člověka. A pak ti staří lékaři dovedli léčit člověka celého, tělo iduši, promluvili s ním, a nechtěli v něm jen vyměnit "nějaké kolečko", jako hodinář v hodinách, a nastavit ruku na dvacítku. Jen si vzpomeňte, že za našich mladých let nebylo tolik nemocí, neb tenkráte za potraviny nám sloužilo to, co se urodilo na poli neb vyrostlo ve stáji. Dnes je to samá náhražka a potom varování, že v té neb oné potravině v plechovkách je obsažen tělu škodící prvek.

Vážená redakce, milí čtenáři, končím svoji úvahu, prosím o modlitby za staré a nemocné, za naši maminku Terezičku.

Všechny vás pozdravuji, Bůh vám všem žehnej!

Karel Pekárek

EL CAMPO, TEXAS:

Ctěná redakce,

zasílám předplatné na Hlas Národa. Prosím za laskavé

DO ČESKOSLOVENSKA 1977

Přímé lety Chicago—Praha

- 11. června na 23 dní — $401.44
- 27. června na 28 dní — $446.44
- 24. července na 30 dní — $446.44

Výpravy se rychle zaplňují, proto se přihlaste co nejdříve!

Na vaše pozvání zařídíme rychle a spolehlivě návštěvu vašich příbuzných do USA.

O BLIŽŠÍ INFORMACE VOLEJTE:

WEBER
TRAVEL AGENCY

6805 W. Cermak Rd., Berwyn, Il. 60402
Tel.: 749-1333 nebo 242-1512

Největší výběr záclon, (draperií) do kuchyně, pokojů a ložnic; soubory do ložnic a koupelen

SKLAD HOTOVÝCH DEK A POLŠTÁŘŮ
z dacronu a z importovaného husího peří

Máme 41-letou zkušenost. Vedeme jen zboží kvalitní, obsluhu u nás najdete odbornou. Zákazník náš pán.

NAVŠTIVTE NÁS!

ONDRUS & SON
6533 W. Cermak Rd.,
Berwyn, Illinois
Tel.: GU-4-1700
Šimkmo na druhé straně ulice proti obchodu Pancner

Domácí český chléb, Moravské koláče, rohlíky, housky, dorty, tvarohový a makový závin, jablečný štrúdl a čajové pečivo.

MINARIK'S BAKERY
Finest Czech Pastries and Cookies
We Specialize in Party and Wedding Cakes
5832 West Cermak Road, Cicero, Illinois 60650
OLympic 2-2854

Možno objednat telefonem; laskavá a rychlá obsluha česky i anglicky.

prominutí, že jsem se opozdila. Máme zde špatné počasí. Ve dne pořád poprchává a v noci se ochladí. Snad příští měsíc to bude lepší. Nejsme takové zimě zvyklí a tak hodně lidí bylo nastydlých. Já jsem nachlazení přechodila. Vím, že namáhavě pracujete a proto se za vás modlím.

Vaše v Kristu
Frances Hudec

* * *

Milá paní Hudec,

než přišla řada na Váš dopis k uveřejnění v novinách, tak se už na Vás v Texasu Boži sluníčko směje na "celé kolo". Což, jestli ve Vás nějaká ta chřipka ještě zůstala, to texaské slunce jí dozajista z Vás vytáhne. — Děkujeme za modlitby a na Vás teď budu vzpomínat též.

Fr. Vojtěch

ENNIS, TEXAS:

P.b.P.J.K.

Ctěná redakce, milí čtenáři a přispivatelé,

předem přijměte srdečný pozdrav a vy v redakci Hlasu Národa díky za všechny články. Noviny docházejí správně v pondělí. Jak jsem vám už dříve psala, naše osada slavila 75leté jubileum svého založení. Dnes už je po vší té slávě. Již od podzimu se náš kostel připravil na tu slávu. Čistila se školní budova a též fara, která je připojena ke kostelu. Jedna osadnice odkázala kostelu $60.000, tak nebylo třeba zvláštního vybírání od osadníků a dluh taky nemáme. V neděli 17. dubna v pět hodin odpoledne byla děkovná mše svatá, na kterou byli pozváni všichni důstojní pánové, kteří ve zdejší farnosti byli v posledních 25 letech: byli to Msgr. Vincenc Mičola, který zde byl kaplanem 20 let u dp. Františka Kowalského, který churavěl. Velmi však dbal o český kostelní zpěv a rovněž o programy, které byly ve městě pořádány ve prospěch Svazu českých katolíků, do kterého osada se zapojila roku 1917. Katolíci měli již před tím své spolky a pracovali se Sdružením za osvobození Československa, mám o tom knihu s obrázky. Do Texasu jsem přijela v roce 1923 za mým pozdějším mužem, který v té době byl vdovcem. Můj muž přijel do Texasu v roce 1901, bylo tu už víc našich krajanů a měli společný kostel s příslušníky jiných národností. Byly tu už katolické spolky a členové těchto spolků zavolali sem české misionáře — otce benediktiny. Osadníci měli české misionáře rádi a ti jim poradili, aby požádali biskupství v Dallasu, aby si mohli založit českou osadu a aby jim též dali kněze. Dostali sem dobré kněze hned od začátku, kdy stavěli kostel. Dp. Kowalski sem přijel do r. 1911 a byl tu až do smrti r. 1949 a je zde pochován. V kalendáři z roku 1917 je jeho životopis, kde je psáno o jeho studiích v Budějovicích a v Praze. Když v Americe sháněli podpisy k žádosti o blahořečení biskupa Jana Neumanna, které potom poslali do Říma, jak jsem se dočetla loňského roku v jednom kalendáři Katolíka, tak přišel dp. Kowalski také k nám na farmu a já mu tu listinu podepsala.

Většina zdejších přistěhovalců pochází z Moravy a ti, když přišli do Texasu, obyčejně si pronajmuli už od zde dřív usedlých farmářů, kus farmy. Majitel farmy jim dal dobytek a semeno a nářadí, které k pronajaté části farmy potřebovali a za to dostal od nich část úrody, jak si předem smluvili. Nově přistěhovalí se museli starat i o školy, neboť byl zákon, že děti od 7 let musí chodit do škol. Ovšem když do školy chodilo dětí málo a většina jich byla různého věku, tak se toho moc nenaučily. Rodiče jim s učením nemohli moc pomáhat, poněvadž angličtinu neuměli a když ji trochu uměli, tak ji stejně vyslovovali po česku. Když dětem bylo 12—14 let, přestaly do školy chodit, poněvadž jich bylo potřebí doma na práci na farmě. Nejdříve se tedy naučily farmařit a později chlapci si hledali práci v továrnách a děvčata šla sloužit do měst a tam se teprve naučila dobře anglicky. Přesto však byla ráda, že když se sešla s druhými děvčaty, že mohla mluvit česky, připomínalo jim to domov a pak nikdo nerozuměl, co si povídají. Měla jsem 5 dětí. Mám 20 vnuků a 5 pravnuků. Žiji sama ve svém domku, je mi 80 let a špatně chodím, poněvadž mám revma v nohách. Jen v neděli mě dovezou do kostela, který je blízko. Nebyla jsem však v neděli 17. dubna v kostele, když slavili to 75leté výročí. Do roku 1956 tu byla česká osada, teď je smíšená. Máme tu dva kněze, dp. Emila Slováčka a dp. Lawrence Habersmana. Osadnických rodin je přes tisíc. V sobotu v 6 hodin večer je nedělní mše a v neděli máme svatou mši v 6, 8, 10, 11:30 — ta bývá se zpěvem. Nyní při ní hrají na kytary. Budeme tu mít Polka festival 7.—8. května.

Posílám vám všem pěkné pozdravení a přeji vám hojně zdraví. S Pánem Bohem.

Vaše Hermína Zháněl

* * *

Milá paní Zhánělová,

děkujeme pěkně za Váš zajímavý a poučný dopis, ze kterého jsme se nejen dověděli, jak si to tam dnes v té vaší osadě vedete, jak jste oslavovali to 75leté jubileum vašeho kostela, ale také též jak to u vás vypadalo dříve. Je nám líto, že vás trápí revma, na každého z nás nějaká ta nemoc na stará kolena čeká. Máte jistě radost z té své početné rodiny. Pomodlíme se za Vás, aby Vás ty nohy tolik nebolely, snad teď na jaře to bude trochu lepší, a Vy se zase pomodlete za nás, aby nám ta práce šla rychle od ruky, je jí totiž někdy nad hlavu.

Hojnost Božího požehnání Vám vyprošuje
redakce Hlasu Národa

DOMINION CITY, Manitoba, KANADA:

Milý důstojný pane, vážená redakce a čtenáři,

posledně jsem slíbila, že zase někdy napíši a tak aby ten šek na předplatné nešel jaksi sám, tak připisuji pár řádků. Letos jsme měli zimu krátkou, sněhu bylo málo, počasí teplé a tak v březnu pole byla již bez sněhu, což zapříčinilo, že jsou suchá. Farmáři proto otálejí se setím, čekají na déšť, poněvadž se bojí, že vítr by jim semeno z vyschlé půdy vyfoukal. Moc jsem se na vás všechny, kteří bydlíte v Chicagu a jeho okolí navzpomínala a moc jsem vás litovala, když na televizi ukazovali jakou krutou zimu tam máte.

Vzpomínám, že letos tomu je už 50 let, co moji rodiče se přistěhovali do Kanady. Tehdy několik rodin z jižní Moravy se odhodlalo odejet do toho neznámého světa za oceánem. Když přijeli do Kanady, usadili se na farmách ve středoseverním Saskačevanu, okolo usedlostí Margo a Kuroki. Někteří v nových domovech dlouho nezůstali a přestěhovali se do Ontaria, kde velmi těžce pracovali a proto se nedožili vysokého věku. Ještě dnes však v okolí Ontaria žijí jejich potomci.

Část letošní zimy jsem prožila ve Winnipegu, odkud jsem se však vracela ráda domů na farmu, jak ani jinak být nemůže.

Srdečný pozdrav Vám, Otče Vojtěchu, a hodně svaté trpělivosti všem v redakci upřímně přeje

Terezie Mulková

* * *

Milá naše paní Terezičko,

tak jsem moc rád, že jsme se zas něco od Vás z Kanady dozvěděli. Jste moc hodná, že jste si na nás vzpomněla dopisem. Jak vidíte, zimu jsme ve zdraví, chvála Bohu, přežili a teď, jak začalo svítit jarní sluníčko, je to i v tom začouzeném Chicagu veselejší. Doufáme, že Vám Pán Bůh pošle dostatek toho májového deštíčku, aby bylo dostatek Božího chlebíčka, jak se to nějak tak podobně zpívá v jedné naší písničce. Vaše vzpomínka o přistěhovalcích z jižní Moravy, kteří do Kanady přijeli před padesáti lety, bude jistě zajímat i naše čtenáře z generací mladších.

Bud'te hodně zdráva, těším se někdy na "uviděnou" a poroučím Vás a Vaše drahé do Boží ochrany.

Otec Vojtěch Vít

TAMARACK, MINN.:

Ctěná redakce,

posílám vám můj "dluh", prosím, promiňte, že jsem to neposlala dříve. Posílám $15.00 na noviny a $5.00 tam, kde to nejvíc potřebujete. Hlas Národa mám velice ráda. Odebírala jsem Českou ženu a Katolík. Když přestaly vycházet, bylo mi po nich tuze smutno. Je mi totiž už 82 let, anglicky moc neumím a tak bych byla bez českých novin jako ztracená. Ještě jednou prosím za prominutí, že peníze posílám až teď. Bůh vám žehnej.

Vaše čtenářka
Mrs. Joseph Wosmek

* * *

Milá naše čtenářko,

zaplať Pán Bůh za předplatné i za dar na tiskový fond. Potěšilo nás, že se Vám Hlas Národa líbí a že jsme Vám užiteční aspoň tím, že si můžete česky přečíst trochu o tom, co se ve světě děje, když Vám to anglicky moc dobře nejde. Hojnost Božího požehnání a zdraví do dalších let života Vám vyprošuje

Otec Vojtěch Vít

CHICAGO, ILLINOIS:

Milá redakce našeho H.N.,

asi 65letý exulant Josef Novotný ze sev. strany Chicaga je také pravidelným a věrným čtenářem Hlasu Národa. Nevím, je-li předplatitelem, ale určitě si jej kupoval na novinovém kiosku. Předevčírem jsem jej zavezl do nemocnice Ztratil řeč a má vysoký krevní tlak. Mnozí z jeho kamarádů, kteří čtou také Hlas Národa, jej znají, a protože nevědí o jeho vážném onemocnění prosil bych vás v redakci abyste dali jeho adresu do novin, aby se tak aspoň někdo rozpomněl, kdo ho znali, a zavolali mu telefonem či jej navštívili osobně.

Předem vám děkuji.

J. Kozlík

* * *

Adresa J. Novotného v nemocnici je: Joseph Novotný — Ravenswood Hospital, 1931 W. Wilson 60640. Telefon 878-4300, room 251-B.

COLUMBIA FEDERAL SAVINGS
9101-09 West Cermak Road ● North Riverside, Ill. 60546
A DIVISION OF
LINCOLN FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION OF BERWYN
Vklady pojištěny do $40,000.00 F.S.L.I.C.
Předměstský telefon 447-7500 Mildred R. Janda, president

LETOŠNÍ
XIV. SLET
AMERICKÉHO SOKOLSTVA
BUDE
22.—26. ČERVNA 1977
NA STADIÓNU MORTON-WEST
V BERWYNU, ILLINOIS

OZNÁMENÍ ÚMRTÍ

V hlubokém zármutku oznamujeme všem přátelům a známým, že nás navždy opustila naše milovaná manželka, maminka, tchyně a babička, paní

JENNY VONDRÁK

z č. 2830 Sedgewick Ave., Bronx, N.Y.

Zemřela v úterý 22. března 1977 ve stáří 71 let. Narodila se v Brně a v Americe žila 25 roků. Byla členkou Spolku sv. Ludmily č. 2. Pohřeb se konal v sobotu 26. března 1977 z pohřební kaple Mixan-Kucera Funeral Homes, Inc., 23-86 31st Str., Astoria, N.Y. do kostela Panny Marie Ustavičné Pomoci na 61. ulici na Manhattanu, kde byla sloužena zádušní mše sv. Tělesné pozůstatky drahé zesnulé byly uloženy k věčnému odpočinku na hřbitově St. Raymond v Bronxu.

O tichou vzpomínku v modlitbě prosí:

Jaroslav VONDRÁK, manžel;
Frank SUCHÁNEK, syn s manž. Marií;
Jan a Martina SUCHÁNEK, vnoučata
a ostatní příbuzní a přátelé zde
i v Československu

Vladimír Richter:

K 20. VÝROČÍ BOLESTNÉ SMRTI MSGR. DR. JANA ŠRÁMKA

MINISTERSKÉHO PŘEDSEDY ČSL. EXILNÍ VLÁDY V LETECH NACISTICKÉ OKUPACE

Nezapomínejme, ale vděčně vzpomínejme na osobnosti, které se zasloužily o církev, vlast, národ náš a stát!

(Dokončení z min. čísla)

* * *

To již Šrámek také patřil k nejvážnějším členům vládní koalice, která byla základem k spolupráci všech demokratických stran. O tom svědčí jeho heslo: "Dohodli jsme se, že se dohodnem!" Šrámkova účast na budování československé demokracie přispěla i k urovnání konfliktu mezi státem a Církví. Byl to konflikt, který zvláště v prvních letech republiky hrozil, že vážně ochromí vnitřní rovnováhu státu. Nebyla uskutečněna rozluka mezi Církví a státem ve smyslu původních návrhů t.zv. pokrokových stran, ale došlo k uzavření dohody se Svatou Stolicí, která ve snesitelné míře upravovala vztahy mezi Církví a státem v takzv. "MODUS VIVENDI". Náboženství zůstalo povinným předmětem ve školách, bylo uznáno právo veřejnosti všem katolickým školám, arcibiskupským i řádovým gymnasiím, řeholním katolickým ústavům učitelským i hospodyňským školám. Byl odhlasován t.zv. kongruový zákon, který uznával výchov. práci duch. správců a vedení matrik, a jako odškodnění za zabrané cír. pozemky jim přiřkl minimální měsíční plat. Existující theologické fakulty zůstaly ve svazku universit, bylo uznáno diplomatické zastoupení Církve v osobnosti papežského nuncia v Praze a čs. vlády v osobnosti čs. vyslance u Vatikánu. Svatá Stolice mimo to zajišťovala tyto dohody vpravdě velkorysým činem, rozhraničením nově nabytých diecésí, které se napříště kryly se státními hranicemi ČSR, s výjimkou částí vratislavské diecése, pro níž v dohledné budoucnosti bylo plánováno zřízení nového biskupství se sídlem v Mor. Ostravě, ale Vratislava zůstávala do té doby právně podřízena pražskému arcibiskupství.

* * *

Nakonec se Šrámkovu obezřetnému vedení "katolické politiky" podařilo r. 1935 i uspořádání Eucharistického kongresu československých katolíků v Praze, který svými rozměry, duchovní náplní a hlavně politickým významem, mířícím přímo na adresu totalitarismu pravého i levého, ukázal přesvědčivě nejen naší republice, ale hlavně zahraničí, že katolictví v ČSR — děj se co děj — je a zůstává i pro budoucnost rozhodující silou pro demokracii středoevropskou. Přitom domácí i zahraniční tisk právem označil tento velkorysý sjezd za jeden z největších podniků Šrámkova plodného úsilí. Tak na příkladu československém, kněz — P.Dr. Jan Šrámek dokázal i Francii, Římu a celému křesťanskému světu, jak katolictví je nad jiné spolehlivým spojencem opravdové demokracie: 1. celou mravní váhou svého evangelijního učení, odmítajícího politický totalitarismus ať pravý či levý; 2. svým křesťanským solidarismem a reformismem v oblasti sociálního řádu; a právě tyto pravdy obhajoval Jan Šrámek v čs. parlamentě po desítiletí; 3. svým požadavkem ochrany rodiny prozíravou hospodářskou politikou, protože ve zdravé a prosperující rodině je základ národa i státu.

* * *

Po tragédii mnichovské P. Šrámek odchází z vlády a když po německé okupaci žalostného zbytku Československa opouštěl tajně — již jako sedmdesátník — svoji poníženou vlast — (přes Polsko do Anglie) — udělal to proto, aby splnil naléhavé přání československého exilu (tajně mu podal zprávu dr. Ripka) a postavil se do sboru pracovníků našeho druhého národního odboje v zahraničí. Vpravdě řečeno, byl to vlastně lord Vansitart, který u čs. exilních pracovníků důrazně vymáhal účast Msgr. Jana Šrámka v zahraničním odboji. Ještě téhož roku v září — (když už zatím vypukla II. světová válka) — odjíždí Šrámek z Londýna do Paříže, aby se zúčastnil utvoření Národního výboru československého. Byl zvolen předsedou, aby získal u francouzské vlády diplomatického uznání tohoto čs. exilního výboru jako prozatímní československé vlády v exilu. Avšak jednání s Francií byla velmi svízelná a nevedla k žádoucímu cíli pro nepochopitelný odpor tehdejších francouzských vládních činitelů. Šrámek sice našel vydatného pomocníka pro naši věc v tehdejším ministru zahraničních věcí dr. Champetier de Ribes — (který byl zároveň předsedou hnutí Katolických lidových republikánů, jediné to strany Francie, která varovala před mnichovským podvodem a měla požadavek osvobození ČSR v původních hranicích, jako jeden ze svých nejvážnějších zahraničně politických cílů, i jako směnku pro rehabilitaci francouzské cti, poskvrněné účastí francouzské vlády na mnichovské zradě) — ale jeho vliv na uznání nějaké "Prozatímní čs. vlády v exilu" tehdejší francouzskou vládou byl nedostatečný. Tak zatím zůstalo jen při ujednání o obnovení a organizaci čsl. armády ve Francii. S diplomatickým uznáním zatímní čs. vlády v zahraničí mělo být počkáno na dobu pozdější.

* * *

Po tragické kapitulaci Francie v červnu 1940, jež tak výmluvně zobrazovala dlouho již známou politickou rozpolcenost francouzského národa — kdysi upřímně oddaného československé věci — opouštěl dr. Šrámek s vojáky čs. armády a s členy Národního výboru nešťastnou zemi, aby co nejrychleji dospěl k anglickým břehům. Motorový člun, který ho převážel z Bordeaux na válečnou loď, byl už ostřelován kulomety německých letadel. I za tohoto krupobití střel, vždy vyrovnaný Šrámek se klidně modlil svůj kněžský brevíř a modlil se za jemu tak drahou a ubitou Československou republiku.

Jeho příchod do Anglie znamenal pro čsl. věc v exilu obrat zásadní. Uvážíme-li, že až do té doby úsilí o vytvoření naší zahraniční vlády — a hlavně její uznání západními spojenci — naráželo na překážky nejrůznějšího druhu, z dalšího vývoje událostí teprve pochopíme lorda Vansitarta, který žádal Šrámkovu přítomnost v exilu. V anglickém prostředí, nábožensky tak tradičním, bylo totiž neocenitelnou výhodou, že v čele naší zahraniční akce stál kněz dr. Jan Šrámek. To především znamenalo, že jsme v Anglii brzy získali podporu anglických katolíků, zvláště neocenitelnou podporu celého Britského katolického episkopátu, který měl už v tehdejší Anglii velikou váhu.

Tak např. kardinál Hinsle nebo biskup Mayers a jiní měli statečné projevy ve prospěch čs. věci a tím nám nemálo pomáhali získávat anglickou a nakonec i americkou veřejnost. Dr. Jan Šrámek byl pak jmenován předsedou Československé zahraniční vlády, jíž se dostalo od Anglie uznání. Brzy na to ji uznala Amerika, pak i de Gaullova exilní vláda francouzská a ovšem i všechny ostatní vlády dlící v anglickém exilu. Ujištění lorda Vansitarta, že věci československé v exilu může nejvydatněji prospět politik významu Šrámkova, se splnilo doslova.

* * *

I dnes — po desítiletích — vtírá se v naši mysl otázka, nikoliv podružná, v jaké míře president dr. E. Beneš sám předem ovlivnil presidenta Spojených států — nejdůvěrnějšího partnera z Teheránu a Jalty — v jeho smířlivějším posuzování Stalina a Sovětského svazu a zda to vůbec mělo nějaký vliv na Roosevelta, který přece dal rudému Sovětskému svazu diplomatické uznání už před válkou. V celé věci měli jistě více vlivu jeho vlastní poradci, netající se sovětofilským smýšlením, a známe velmi dobře i osobní důvěřivost Rooseveltovu ke Stalinovi. Byla to spíše zarážející neznalost marxisticko-leninské doktriny a její dialektiky, jakož i jakýsi americký utopistický "humanismus", který přehlíží dané tvrdé komunistické skutečnosti, jež byly společným otcem těchto mezinárodních omylů.

V této obecné atmosféře osudné důvěřivosti vůči Sovětům, vznikl i pro Šrámka jako minister. předsedu velmi těžký problém. Měl raději na znamení nesouhlasu opustit vládu? Bylo také na pováženou odhodlat se k případnému obstrukčnímu postoji proti západním spojencům, když ani polská exilní vláda — (která mimochodem disponovala mnohem větší armádou po boku spojenců, než byla naše) — ve skutečnosti nedokázala přesvědčit západní spojence o Stalinově záludnosti a to ani v tak prokazatelném podvodu, jakým bylo vytvoření tak zv. "Lublinského komunistického výboru", Stalinem kategoricky prosazovaného.

Šrámek ovšem nejednal podle fašistické zásady: buď vše, nebo nic. To by ve skutečnosti znamenalo přenechat osud Československa zcela sovětským komunistům již r. 1945. Za tak osudný krok nemohl ministerský předseda dr. Šrámek vzít zodpovědnost. Naopak, byl odhodlán i za situace, vytvořené teheránskými a jaltskými dohodami, pokusit se o odčinění tohoto dědictví i v nerovném souboji se sovětskou mocenskou převahou.

* * *

Na podkladě takových úvah přistupoval dr. Šrámek k jednáním čsl. vlády s Moskvou. A je potvrzenou skutečností, že si nečinil ilusí o nesnadnosti experimentu, který za dané situace jedině zbýval, a jehož se bylo stůj co stůj odvážit. Jak ho mučila tíha zodpovědnosti za další vývoj, o tom nám vyprávěl brzy po svém příchodu do Prahy a Brna. Dokonce za letu z Londýna do Moskvy k závěrečným jednáním o budoucím uspořádání ČSR r. 1945, byl nucen v Káhiře přerušit cestu, neboť jeho zdravotní stav se do té míry zhoršil — (Šrámkovi už bylo 75 let) — že potřeboval 3 dny k nabrání sil a odvahy k pokračování v cestě do Moskvy.

Z celé československé delegace v Moskvě pak jediný Šrámek osvědčil největší míru odporu proti záludným Stalinovým požadavkům. Ukázalo se to hlavně při jednání o připuštění politických stran v obnoveném Československu. Byl vytvořen tak zv. "Socialistický blok". A protože jej chtěli komunisté vydávat za výraz prý jednotné vůle čsl. lidu, byli také proti připuštění jiných stran v ČSR. A tu Msgr. Šrámek rázně protestoval a odmítl přijmout nabízené mu křeslo ve vládě a prohlásil co nejdůrazněji, že se do ČSR nemůže vrátit jinak, než jako předseda své strany, jejíž existence za daného stavu jedině může být zárukou demokracie, neboť "Socialistický blok" bez připuštění jiné opoziční demokratické strany by ve skutečnosti znamenal politickou totalitu. Pro Šrámkův prokazatelně odhodlaný odpor komunisté nakonec svolili, aby vedle socialistického bloku byla připuštěna i Šrámkova Čs. strana lidová. Toto nám prozradil i dr. Jar. Stránský — jako delegát vlády a slavnostní řečník — když jsme v srpnu r. 1945 v Brně, v Besedním domě oslavovali 75. narozeniny dr. Šrámka. Komunisté byli totiž přesvědčeni, že tímto dočasným ústupkem nemohou mnoho ztratit, poněvadž tak jako tak byli rozhodnuti prohlásit při vhodné příležitosti Lidovou stranu za stranu "reakce" a zrádců lidové demokracie, a tím by si také vynutili její rozpuštění. Mělo k tomu dojít po prvních parlamentních volbách za předpokladu, že by Lidová strana získala prvenství, aneb v nejhorším případě největší počet hlasů po komunistech. Tím, že si Šrámek v Moskvě vynutil trvání Lidové strany v pokořené ČSR, vytvořil zároveň příznivé předpoklady nejenom pro účast pozdější Demokratické strany na Slovensku — jako obdoby opozice Lidové strany, nýbrž vůbec pro nějakou možnost demokratického života. A to byly také jediné reálné zisky ve prospěch českosl. demokracie, neboť všechno ostatní — (příprava tzv. Košického programu) byla jen hra se slovy "demokracie", "samostatnost", "nezávislost" atd., jimž komunisté v duchu svého obručitele Stalina dávali svůj vlastní význam, totiž zcela opačný, jak jsme se o tom krok za krokem přesvědčovali a s námi celý Západ. v Teheránu a na Jaltě Stalinem dokonale oklamaný.

* * *

A tak potupený Šrámek, nikoliv ještě zcela bezmocný — se nevracel do vlasti přes Košice, jako ostatní členové vlády, nýbrž přes Lvov, kde navštívil svého dávného přítele, řecko-katolického arcibiskupa Andreje Szeptického. Ve chvíli, kdy se připravovalo lstivé odtržení Podkarpatské Rusi od naší ČSR, a kdy již bylo v proudu pronásledování řeckokatolických kněží a věřících na území Haliče, Msgr. dr. Jan Šrámek svou demonstrativní návštěvou u uniatského metropolity Andreje, — (který od

REAL ESTATE
KUPUJETE DŮM?
PRODÁVÁTE DŮM?
Obraťte se s důvěrou
na
JOE ZACHARDA
"TWIN CITY"
Realtors and Builders
7010 W. CERMAK RD.
BERWYN, ILL. 60402
MLS 788-8500

samého počátku patříval k prvním hvězdám Unionistických sjezdů velehradských) — výmluvně symbolisoval naši nezničitelnou jednotu s bratry Rusíny, kterou ani dočasný zábor Podkarpatské Rusi nemůže změnit.

* * *

Když se Lidové straně podařilo ve volbách r. 1946 obratným manévrem uniknout připravované léčce komunistů na její rozpuštění, dal předseda strany Jan Šrámek všem jejím složkám — hlavně tisku — příkaz důslednějšího stupňování odboje proti komunistické totalitě.

Současně sledoval Šrámek odboj na jiné frontě. Byl to Čs. Orel, který na jeho rozkaz vytrvale odolával všem záludným pokusům o tak zvané organické sloučení tělesné výchovy v připravovaném zglajchšaltování tak zv. "Státního Sokola", a tím zmařil pokusy komunistů o ztotalisování kdejakého pozoruhodnějšího hnutí v národě. Ale nechyběly přitom ani rušivé momenty, k nimž patřilo obojetné chování i několika vlivných representantů strany Lidové, kteří nepřestávali Sovětskému svazu pochlebovat.

* * *

Bohužel, všechny tyto nedůslednosti byly vlastně ovocem košického zaškrcení politických stran. Košický program a presidentské dekrety, via facti, vymezily všem stranám vysloveně prokomunistický charakter, takže se strany v počátcích od sebe lišily vlastně jen svým pojmenováním. Tím i operativní možnosti obou nesocialistických stran — Lidové a Demokratické slovenské, jež se hlásily ke křesťanskému programu — byly v jádře ochromeny uzákoněním rozsáhlé socialisace, která se vztahovala nejen na klíčový průmysl, ale i na podniky střední velikosti.

A byly to — přes všechny těžkosti — jakési úspěchy obou nesocialistických stran, jež podporovaly vytvářet příznivé podmínky i pro růst sílící demokratické oposice ve straně Národně socialistické a v části strany Sociálně demokratické. Bylo totiž stále zřejměji vidět, že vliv komunistů na myšlení lidí vytrvale upadá, a že demokratická oposice může při příštích volbách oprávněně počítat s rozhodným vítězstvím. Avšak i nervosita komunistů vzrůstala obavami před tímto pro ně nežádoucím vývojem k možné rehabilitaci demokratických svobod cestou ústavně parlamentní. Rozhodli se proto komunisté zabránit takovému vývoji násilím.

A co se dále stalo, toho jsme byli svědky: Za únorového komunistického puče nejen vojenská intervence Západu byla dokonale vyloučena, ale také vojenská intervence sovětská se stala zbytečnou. Demokratická oposice prohrála svou věc téměř v několika hodinách, protože se bláhově a nezodpovědně spoléhala na přirozený průběh ústavního sporu s komunisty. Pro tuto svou těžkopádnost propásla příležitost pohotové obrany proti komunistickému podvodu, kterého se nenadála! (?) Podvodným nátlakem revolučních odborů, generální stávkou, ozbrojenými milicemi, jež měly podporu komunistického ministerstva vnitra a falešnými sliby lidu o rozdávání majetků, komunisté lstivě — pod maskou demokracie provedli puč.

Když v únoru 1948 ztratilo takto Československo po druhé svou samostatnost, bylo Msgru dr. Janu Šrámkovi už 78 let. Bez ohledu na své stáří, byl Šrámek připraven pustit se znovu do boje za osvobození své vlasti ze zahraničí. Avšak prozrazení jeho útěku právě ve chvíli, kdy se chystal nastoupit do letadla, které ilegálně přistálo na provizorním letišti v Prahy, zmařilo tuto naději. Šrámek byl zatčen, vězněn nejdříve v Brně, pak u Ostravy a na dalších místech, až poručil svoji vlastenecky zanícenou kněžskou duši Boží Spravedlnosti ve vězeňské části nemocnice Na Bulovce v Praze L.P. 1957. V těchto dnech je tomu právě 20 let, a proto na jeho osobnost a práci vděčně vzpomínáme.

* * *

Jak byl náš Msgr. dr. Jan Šrámek blahé paměti ctěn, vážen a milován, důkazem toho byly tklivé chvíle, kdy se k jeho rovu přišly poklonit a vzdát úctu desetitisícové zástupy československého lidu, zejména z jeho hanáckého kraje. Stávalo se tak v době politického uvolnění tak zv. Pražského jara do 21. srpna 1968 na hřbitově ve Vel. Týnci u Olomouce, kam jeho rodná obec — Grágov, farně přináleží.

* * *

Dr. Šrámkovi se podařilo vytvořit příznivé podmínky pro rozvoj katolické aktivity v nejširších souvislostech národního a státního života. Zasloužil se tím o Československo víc, než si to dosud uvědomujeme. V oblasti praktické politiky vybudoval hnutí, které svým reformním křesťansko-sociálním programem, přihlížejícím v duchu křesťanského solidarismu k spravedlivým potřebám všech stavů národní pospolitosti, zůstává dodnes nepřekonáno dosavadním vývojem politických událostí ve světě. Důkazem toho jsou podobná demokratická křesťansko-sociální hnutí — úspěšná zvláště na evropském kontinentě.

Všechna ostatní Šrámkova činnost, ať v zahraničí, nebo potom ve vlasti — tehdy jen zdánlivě osvobozené — jakkoliv významná, byla neustále narušována a dušena stínem oněch tragických událostí evropských i světových, na něž — jak víme — nestačili svým formátem ani největší soudobí státníci. Nicméně, příklad Šrámkovy houževnatosti i za okolností předem ztracených, zůstane trvalým pomníkem muže, jehož poctivost a odvaha si zaslouží opravdového obdivu a naší vděčnosti.

* * *

Zbytek Čsl. Orelstva — které bylo již r. 1948 ubito — zůstane vděčen svému starostovi za jeho celoživotní dílo. V neposlední řadě též za to, že jako první a nikdy nenahrazený starosta vedl prozíravě Čs. orelské hnutí. Byl neohroženým obhájcem jeho katolické a státně československé integrity, naposled ještě svým nezapomenutelným odporem proti začlenění orelského bratrstva do ztotalisované státní komunistické fyskultury. A Čs. Orel, jehož organisace vzrostla po válce v letech 1945—48, z původních 164 tisíc na 272 tisíc členstva, také zůstal jediným hnutím v českém lidu, jehož komunisté nikdy nemohli zneužívat pro své cíle. Ideové smýšlení orelského hnutí v národě bylo jednoduše od svého vzniku a vždycky zůstalo protikomunistické, protože bylo hnutím věřících katolíků a tím samozřejmě protimarxistické.

Tedy o toto sebevědomí nedovedli komunisté oloupit vzneseného našeho bratra starostu Msgr. dr. Jana Šrámka ani v oné chvíli, kdy shodou okolností — (vpravdě symbolickou) — přijal za svůj trpký úděl společné utrpení dočasně ubitého, celého orelského bratrstva i celé nerozdělené vlasti československé.

* * *

Velikost člověka a velikost národa je v tom, zda a nakolik přispěl k výstavbě objektivních hodnot sociálního života. Toto měřítko přiloží budoucí historik i na činy současných státníků a na současnou politiku národů. Proto státník, Msgr. Jan Šrámek, jenž vedl svůj národ k práci pro ideály všelidské, neztratí své místo v dějinách: A národ, jenž se této práci nezpronevěřil, zůstane vždy v popředí jako dobrý stavitel velikého díla všelidského bratrství podle záměrů Stvořitelových.

PAUL'S
BODY SHOP
5234 West Cermak Road
Cicero, Illinois 60650
Volejte 656-4477
Ptejte se na
p. PAVLA SVAČINU

Až půjdete na nákup do obchodního domu Wieboldt's na Harlem Ave. a Lake Str. na rozhraní severozápadních předměstí Oak Park a River Forest — a v blízkém "skoroevropském" prostředí zatoužíte po pravém českém obědě, nebo večeři —
nezapomeňte navštívit naši známou restauraci
Bohemian CROWN Restaurant
7249 W. Lake Str., River Forest, Ill.
Volné parkoviště vzadu za restaurací. — V pondělí zavřeno.
Tel.: 369-8140 Na Vaši návštěvu se těší:
Josef Krákora, majitel

Mariánská úcta v Církvi

(Dokončení ze str. 5)

Marii za hlavní patronku ostrova Ceylonu.

V Africe sahají tradice mariánské úcty až do byzantského údobí v ranném středověku. Je oblíbena i u dnešních afrických domorodců, kteří chovají ve své mentalitě hlubokou úctu k matce a k mateřství.

Význam Panny Marie v životě Krista a celé církve znovu zdůraznil i minulý koncil. V dogmatické konstituci o církvi čteme: "Panna Maria je opravdová matka, protože její láska spolupracovala, aby lidstvo poznalo v Kristu svého Spasitele. Je proto uznávána jako "obdivuhodný příklad ve víře a lásce". A v jiné kapitole stojí: "Už sv. Ambrož učil, že Bohorodička je vzorem církve ve víře, lásce a v dokonalé jednotě s Kristem". A ještě dále: "Koncil napomíná všechny syny a dcery církve, aby horlivě podporovali mariánskou úctu, hlavně liturgickou, aby si vážili mariánských modliteb a pobožností, které učitelský úřad (církve) během staletí doporučoval".

Tuto koncilní výzvu Pavel VI. v roce 1974 znovu opakoval ve své apoštolské výzvě "Marialis cultus", a zároveň v ní vyjmenoval i prostředky a metody, jimiž je třeba obnovit původní mariánskou úctu. Zvláště upozornil na to, že Panna Maria je matkou Kristovou i matkou církve". A během Milostivého léta, na mezinárodním mariánském a mariologickém kongresu v Římě, sv. Otec opět připomněl učení koncilu: "Maria nebyla jen pasivním nástrojem v rukou Božích, ale svou svobodnou vírou, toužebným čekáním příchodu Spasitele, a poslušností spolupracovala na spáse lidí.

Ve zmíněné výzvě "Marialis cultus" Pavel VI. zdůrazňuje, že mariánská úcta má zásadně vyjadřovat tajemství Nejsv. Trojice, jakož i kristologický a církevní aspekt naší víry, s patřičným přihlédnutím k Třetí Boží osobě, tj. Duchu sv. a jeho působení ve sféře milosti.

Význam Panny Marie v dějinách spásy a církve plně chapou i současné tzv. "mladé církve". Podle neúplného seznamu, uveřejněného nedávno páterem Rizzolim, mnoho nových řeholních a sekulárních institutů v misijních oblastech má i ve svém názvu jméno Panny Marie nějak připomenuto.

Mezi 132 novými řeholními společnostmi v Africe, 58 je mariánských, 47 ze 137 v Asii, a 9 z 20 v Oceánii.

Panna Maria je rovněž pro všechny členy církve mohutnou hybnou duchovní silou a podnětem při prohlubování a dalším šíření misijní činnosti. Dřívější posv. kongregace pro šíření víry — (dnes pro evangelizaci národů) — to pochopila již v r. 1937 a postavila celé "Kněžské misionářské sdružení" pod její nebeskou ochranu. Přitom jí též dala nový titul "Královny misií".

Příznačný je také název jedné meditace, kterou vydalo pastorační oddělení německé organizace "Missio", totiž "Maria, symbol naděje".

Tím vším se náležitě poukazuje na její vyjímečné postavení v dějinách naší spásy v Kristově církvi, a zároveň se mariánská úcta zaměřuje i na evangelizaci a misijní pastoraci. Totéž připomíná věřícím i tzv. "misionářský růženec", známé "Růžencové tažení", orientované hlavně na křesťanské rodiny, a Fatimské poselství o nebezpečí komunismu pro celé lidstvo, nebudou-li křesťané opravdu křesťansky žít a modlit se za obrácení Ruska.

Protože žádného z nás nelze "vysvětlit" bez naší vlastní matky, nelze ani Krista oddělit od jeho pozemské Matky. Je tedy jen samozřejmé, že úcta k Matce Boží dovede i pochybujícího a nevěřícího člověka nakonec ke Kristu Pánu, k poznání pravé tváře Jeho církve a k hluboké víře v Boha. Snad je možné říci i to, že opravdová úcta k Matce Boží — Marii Panně — (nikoliv tedy jen přehnaně sentimentální pobožnůrkářství) — je nejjistější cestou k Bohu a zkušebním kamenem pravosti skutečně věřícího křesťana. Proto také žádný křesťan ani žádná místní církev — ať již v misiích, anebo v zemích s tradiční křesťanskou kulturou — není a nebude opravdovou církví Kristovou, dokud nebude Pannu Marii uznávat a milovat jako Matku.

MAJÁLES ve Washingtonu, D.C.

Tradiční jarní ples "MAJÁLES 77" se koná již 7. května a slibuje ještě převýšit úspěchy Majálesů předešlých let. Předsedkyně Majálesového výboru Sonja M. Hartová má pilný kruh pracovníků, a protože si Majálesy během let získaly dobré jméno, vzrůstá rok od roku počet patronů, zvláště z řad U.S. senátorů a poslanců i jiných osobností. A roste i počet účastníků z čs.-amerických i exilových kruhů, což potvrzuje uznání, že washingtonský Majáles je vrcholnou společenskou událostí všech zdejších Američanů čs. původu. Je naděje, že počet patronů i návštěvníků bude letos rekordní. V obvyklém programu, kterým bývá oživen průběh plesu, bude letos (k radosti všech Moravanů) provedena "Moravská beseda", poměrně málo známý protějšek "České besedy". Šéfka známé baletní školy — Milica Hasalová-Švehlová — nacvičila tři kolony (po čtyřech párech) a věří, že taneční novinka bude mít velký úspěch. Nejvíc k němu ovšem může přispět hlavně imposantní návštěva všech vrstev čs. rodáků.

jk

SPORT

I. LIGA KOPANÉ
V ČESKOSLOVENSKU

24. kolo —

INTER—SLAVIA 3:1

Branky: Fr. Veselý nacentroval polovysoký míč před branku Interu, ten se odrazil od tyče a P. Herda jej dorazil do sítě — 0:1. Brezík z pravé strany naservíroval míč do pokutového území, tam Petráš vtipně uvolnil Šajánka, který střelou k tyči vyrovnal — 1:1. Šajánek prošel obranou Slavie a Jurkemik prudkou střelou zvýšil na 2:1. Bajza založil akci, od něj putoval míč přes Petráše k Novotnému a bylo to 3:1.

SPARTA—SLOVAN 3:0

Branky: Čermák zasprintoval přes celé pole, na hranici velkého čtverce předal Boh. Veselému, jehož centr usměrnil zblízka Vdovjak — 1:0. Vdovjakův rohový kop k bližší tyči našel nekrytého Čermáka, jehož hlavička znamenala druhý gól. Urban přetáhl trestný kop na Stránského, jehož hlavička našla nabíhajícího Vdovjaka, ten prudce hlavou upravil stav zápasu na 3:0.

BOHEMIANS—TEPLICE 2:0

Branky: Po kopu z rohu a zaváhání teplického brankáře Sedláčka, Bičovský dal vedoucí gól domácích — 1:0. Opět po kopu z rohu Panenka pravou nohou nezadržitelně skóroval do pravého rohu Sedláčkovy branky — 2:0.

TRENČÍN—DUKLA 2:0

Branky: Po Rusnákově akci Kovacs přehodil brankáře Dukly Netoličku a Trenčín vedl 1:0. Hrušovský našel nabíhajícího Hollého a ten zpečetil porážku Dukly druhým gólem.

OSTRAVA—BRNO 2:2

Branky: Ryglův centr usměrnil hlavičkou do sítě Brna Radimec — 1:0. Totéž zopakoval Lička a hlavičkou Slaný zvýšil vedení Ostravy na 2:0. Chybná rozehrávka v zadních řadách Ostravy a Jarůšek snížil na 2:1. Trestný kop zahrával Pešice a Kroupa donesl míč kolenem do branky Ostravy a bylo vyrovnáno — 2:2.

VSS KOŠICE—LOK. KOŠICE 1:2

Branky: Ujhély hlavou po rohovém kopu Módera dal první gól za Lok. Košice — 0:1. Domácí VSS vyrovnaly gólem Andrejky — 1:1. Vítěznou branku hostí vstřelil Józsa, když domácí hráli bez vyloučeného Štafury a už nestačili se silami.

ŽILINA—PLZEŇ 1:0

Branka: Plzeňský brankář Čaloun vyrazil míč asi 20 metrů od své branky, okamžitě se ho zmocnil Beleš, využil momentu překvapení a razantní střelou skóroval.

TRNAVA—FRÝDEK-MÍSTEK 2:0

Branky: Akce Feketeho po pravé straně zakončená centrem před branku hostí a Bad'aru zblízka vsítil první gól. Po kopu z rohu se odvrácený míč dostal ke Zvaríkovi, obrana hostí reklamovala ofsajd, zůstala stát a Zvarík přesnou střelou zakončil skóre utkání — 2:0.

Tabulka po 24. kole

1.	Dukla Praha	50:26	33
2.	Slavia Praha	43:26	32
3.	Inter Bratislava	44:27	31
4.	Brno	38:30	29
5.	Trenčín	34:33	26
6.	Slov. Bratislava	36:27	25
7.	Ostrava	31:27	24
8.	Teplice	38:38	23
9.	Bohem. Praha	26:28	23
10.	Sparta Praha	35:38	23
11.	Lok. Košice	43:49	23
12.	Plzeň	30:33	22
13.	Žilina	32:37	22
14.	Trnava	19:42	19
15.	Frýdek-Místek	31:41	18
16.	VSS Košice	30:58	11

Nejlepší střelci

Panenka (Bohemians) a Kroupa (Brno) — 14 gólů; Marchevský (Frýdek-Místek) — 12 gólů; Vízek (Dukla) a Józsa (Lok. Košice) — 11 gólů.

★

II. liga kopané
V ČESKOSLOVENSKU

22. kolo —

Jablonec—Třinec 2:0
Prešov—Bardejov 4:0
B. Bystrica—Příbram 0:0
Michalovce—Kladno 1:1
Vlašim—Nitra 2:3
Děčín—Bohumín 2:1
RH Bratislava—Vítkovice 4:0
Pov. Bystrica—Martin 0:1

Prvních šest týmů v tabulce

1.	Prešov	46:13	37
2.	B. Bystrica	36:10	33
3.	Jablonec	39:14	28
4.	Bohumín	29:15	25
5.	Třinec	28:20	25
6.	Kladno	27:24	24

★

JAK SE Z AFK VRŠOVIC STALI BOHEMIANS PRAHA

Přesně 6. dubna 1927 se vydali vršovičtí fotbalisté na dosud nejdelší zájezd, jaký čs. klub v předválečné době podnikl — do Austrálie! Trval čtyři měsíce a jen cesta se protáhla na 23 dní. Z dvaceti sehraných zápasů čtrnáctkráte zvítězili, čtyřikráte podlehli a dvakráte hráli nerozhodně, mající za soupeře nejlepší týmy Austrálie. Původně přišlo pozvání pro čs. národní mužstvo, nakonec však odjel předměstský klub, kterému z propagačních důvodů bylo povoleno provizorní jméno Bohemians. Z pátého světadílu si přivezli vršovičtí fotbalisté párek klokanů. V paměť na tento vítězný zájezd si daly AFK Vršovice do svého znaku — klokana — a zůstalo mu i nové jméno Bohemians a přezdívka "klokani". Za Bohemians Praha hrál sedm let Zdeněk Kopsa, který kopal za Spartu A.B.A. Chicago a v současné době hraje za staré pány Green White v Chicagu.

★

FINÁLE ČESKÉHO POHÁRU
první zápas

Sparta—Teplice 0:1

Branka: K míči se dostal exjabločnan Štarch, ten s klidem obešel pět Pražanů a slabou střelou k tyči překonal brankáře domácích Poštulku.

FINÁLE SLOVENSKÉHO POHÁRU
první zápas

Žilina—Lok. Košice 2:0

Branky: Úvodní gól vstřelil Chobot a druhý přidal Tománek.

★

KOPANÁ VE SVĚTĚ

Kvalifikace pro MS 1978 v Argentině

Rumunsko—Španělsko 1:0, Rakousko—Turecko 1:0.

Přátelské zápasy

Mad'arsko—Polsko 2:1, Bulharsko—Dánsko 3:1.

HOKEJ VE SVĚTĚ

Hokejové přípravy na MS ve Vídni

Československo—USA 7:1, Československo B—USA 6:1, NSR—Kanada 1:8 a 2:3, Československo—Kanada 7:2 a 4:1, Rumunsko—Junioři Československa 5:1.

VE VÍDNI ZAČALO MISTROVSTVÍ SVĚTA V HOKEJI

za účasti mužstev Československa, SSSR, Kanady, USA, Švédska, Finska, NSR a Rumunska. Zatím otiskujeme jen prvé kolo a v příštím čísle přineseme ostatní zápasy.

Československo—Finsko 11 ku 3, SSSR—NSR 11:0, Kanada—USA 4:1, Švédsko—Rumunsko 8:1, NSR—USA 7:4.

OPAVA NEBO TRENČÍN?

O novém účastníku 1. hokejové ligy rozhodne až předsednictvo svazu ledního hokeje po MS ve Vídni na základě posudků svých komisí. Dukla Trenčín stavěla neoprávněně hráče Ingstavu Brna Salajku a Nejezchleba, které rychle povolala na vojnu. Za vojáky z Trenčína hrají jen čtyři hráči slovenské národnosti a naprostá většina jsou hráči z Čech a Moravy.

POK

★

● ZPRÁVA ZE SPARTY A.B.A. CHICAGO

V neděli 24. dubna sehrála Sparta na svém hřišti druhé ligové utkání s týmem Kickers (Němci). Nejdříve hrály rezervy a utkání skončilo remízou 2:2. Vedení se ujala Sparta, když Brennan poslal dlouhý pas na Rapleye, ten střílel a jeho střelu umístil do soupeřovy branky Vlčanský. Obrana Sparty reklamovala ofsajd, ale píšťalka rozhodčího zůstala němá a soupeř pohodlně vyrovnal na 1:1. Ve druhém poločase měla Sparta několik jasných brankových šancí, ale chyběla přesná koncovka. Patnáct minut před koncem z náhodného úniku po levém křídle a centru před branku Sparty soupeř skóroval. Bylo to šokující, neboť do té doby měla Sparta převahu. Bod pro Spartu zachránil Vymyslický, když vystřelil asi z 35 metrů a míč padáčkem skončil u levé tyče v síti, zatímco překvapený brankář stál u opačné tyče. Rezerva postrádala svého brankáře Pospíšila, neboť Stasiewicz se zatím rozhodl, že zanechává brankářské činnosti, a tak nastoupil za první tým. Jelikož Sparta jiného brankáře nemá, chytal hráč prvého mužstva Tsoukalas a podal skvělý výkon. Otázkou zůstává, kde honem na začátku sezóny získat druhého brankáře a kdo bude chytat v příštím zápase. V obraně vynikl Pleticha, v záloze byl nejlepší Brennan, v útoku byl strůjcem všeho Vičanský a snaživý Raplay. Manažér rezervy Kop měl tyto hráče: Tsoukalase, V. Příkazského, Pletichu, Veselého, Enrighta, Bartůňka, Vymyslického, Kuraitise, Brennana, J. Příkazského, Awada, Duhma, Raplaye, Vlčanského a Králíka.

Sparta—Kickers 1:2

Manažér Jarda Fajkus poslal na hřiště tuto sestavu: brankář— Pospíšil, obrana od pravé strany — Keller, Rys, Okincicas, Girard, záloha — Cribari, Graham, Fajkus a útok — Maňásek, DiBernardo, Hall. V prvé půli Sparta jako kolektiv podala snaživý a bojovný výkon. Jen škoda, že nedokázala v té době vstřelit více než jednu branku. Při jednom z útoků Sparty vypálil z hranice velkého vápna DiBernardo, k pravé tyči a Sparta vedla zaslouženě 1:0. Ve druhém poločase čekal každý, že mladá Sparta svého soupeře svojí rychlostí dodělá, ale stal se opak. Sparta pomalu ochabovala a ztrácela koncepci hry, což bylo i vinou častého střídání. Obrana Kickers hrála tvrdě a nekompromisně, a to dělalo potíž mnoha hráčům Sparty. Jejich záloha a útok neúnavně bojovaly. V trestném území Sparty překvapivou otočkou vystřelil jejich nejlepší střelec a brankář Pospíšil byl bezmocný. Bylo vyrovnáno a soupeř dokázal ještě za nedlouho dát i vítězný gól. Podařilo se mu vyšachovat obranu Sparty až zůstal úplně volný na pravé straně jeden hráč Kickers a ten nikým neobtěžován dal rozhodující gól. Byla to jediná hrubá chyba levého obránce Girarda, který jinak hrál bez chyb. Brankář Pospíšil mnoho práce neměl, ale proti dvěma střelám, které znamenaly branku, neměl šanci. Obrana hrála daleko lépe než v zápase proti Adrii a zdá se, že je to její nejlepší složení. V záloze podal neúnavný výkon Karel Fajkus a v útoku byl bez konkurence nejlepší DiBernardo. Na levém křídle Hall přesvědčil každého, že umí hrát dobrou kopanou, ale jen na tomto místě. Slabinou bylo pravé křídlo, ať tam hrál Maňásek (byl příliš měkký), nebo Bricksi. Výkon Minaříka byl nepřesvědčivý a nováček Cosentino zatím na tuto soutěž nestačí. Manažér Fajkus mohl být zlepšenou hrou Sparty spokojen, ale už ne vůbec s výsledkem.

Třetí utkání hraje Sparta na Hanson stadiónu proti Eagles (Poláci) a oba zápasy se hrají mimo hlavní stadión. Rezervy hrají od 11 hod. dopoledne a první týmy začnou od 1 hod. odpoledne.

Končíme heslem: Ať vítězí dresy rudé — Sparta byla, je a bude, neboť Sparta je věčná.

POK

"Paní Marino, tuhle přední vlnu mi prosím Vás, předělejte."

"Mileráda, ale proč? Vždyť Vám tolik sluší!"

"Naše sousedka má teď tentýž účes a manžel ji začíná zdravit..."

Phone: 484-9798
PRAGUE SAUSAGE & DELICATESSEN
Home Made Sausages & Frozen Foods
Hickory Smoked Meats — Fresh Poultry
6312 W. Cermak Road BERWYN, Ill. 60402
Čerstvé domácí uzeniny; importované lahůdky.
Rádi Vás obslouží a na Vaši návštěvu se těší
Jan (John) a Jaroslava FOLTÝN

Jára Kohout:

PADESÁT LET OSVOBOZENÉHO DIVADLA

"West Pocket Revue" měla premiéru 19. dubna 1927 v Umělecké Besedě na Smíchově. Můj mladší bratr Jan, ten strihač filmů z Barandova tam byl a tak jsem slyšel referát ještě hned v noci. Nadšeně mi popisoval některé bláznivé scény z té hry pro mladé. Zajímal jsem se o to. Vždyť jsem tu dobu s Ferencem Futuristou již čtyři roky hrál v revuích, které jsme si také psali, alespoň své výstupy, které ovšem na předměstském jevišti v Areně nemohly být tak moderní a tak bláznivé.

Nejúspěšnější scény studentských komiků Voskovce a Wericha byly založeny na duetech neboli "forbínách" před oponou. Takové improvisované dialogy jsme v Areně a později ve Varieté také měli a, když bylo dobré publikum, dovedli jsme je roztáhnout o půl hodiny déle. Totéž dělali Voskovec a Werich.

"West Pocket Revui" jsem viděl, až když se s ní hoši přestěhovali do divadélka "Adrie" na Václaváku. O přestávce jsem šel za jeviště jim gratulovat. Opravdu se mi to líbilo. Tenkrát jsem byl také výstředníkem. Oni se mi mezi řečí přiznali, že často po dobu čtyř let se chodívali divat do areny na Smíchově na naše revue, kdy my s Ferencem jsme řádili jako zmalovaní klauni z cirkusu. Oni napodobovali slavné francouzské cirkusové šašky Fratelini a my také. Toto jsme v začátcích měli společné.

V Adrii Voskovec a Werich ještě neměli Jaroslava Ježka a většina písniček měla slavné americké jazzové melodie s českými texty, jako "Sem tam ňáká ta kapka, jen když nepapá jabka". Jejich ředitel, financiér a podnikatel Josef Háša mně říkal: "Divadélko Adrie je klukům těsné kolem boků a chtějí větší sál. Tak jim chci najmout divadlo v sále "U Nováků!"

Zkrátka věděli jsme o sobě pořád. Byl jsem jejich vrstevníkem. Když jsem někomu řekl, že jsem starý jako Voskovec a Werich, ptali se mne: "Dohromady?" Pravda pravdoucí je, že jsem o dobré čtyři měsíce starší než Werich.

Když jsme se nastěhovali do divadla Rokoko, bývala by měla začít mezi námi tak zvaná konkurence. Většinou však měli v Osvobozeném vyprodáno a my v Rokoku také, tak to nepadalo na váhu. Oni později začali býti političtí a my ne, a tak jsme se specialisovali každý na něco jiného. Oni i my jsme získávali tím, že jsme se chodili společně dívat na soukromé předváděni amerických filmů do půjčoven. Viděli jsme takové, které se nikdy do pražských biografů nedostaly. A tak pan ředitel Bureš a Paramount nám umožňovali studie cizích komiků.

Ve Švandově divadle na Smíchově jsem hrával soboty odpoledne. V Osvobozeném divadle v sobotu odpoledne nehráli a tak Jan Werich se několikrát přišel dívat na naše hudební veselohry. Smával se tak hlasitě, že se na něj každý díval. Na "Vrabčáku" byl třikrát. Líbila se mu pohádka o rozdováděném instalatérovi, kterou jsem na jevišti vypravoval pětileté holčičce.

Ze slavné éry V — W jsem viděl všechny jejich revue. V Americe později jsem se šel později podívat na všechny hry, ve kterých Voskovec vystupoval. Mimo jeviště byl Jiří vždy nesmělý. Jakoby se styděl. Za to Jan byl vždy vtipný. Co věta to vtip. S ním byl vždy "odvaz" t. zn. legrace. Dovedl být nemoudrý i moudrý, ale byl to "moudrý" komik.

Když se slavilo 10 let "Osvobozených", napsal o nich Ivan Olbracht:
"Jste od prvního počátku clowny, ne herci. Těmi jste nikdy nebyli a nikdy nebudete!" Olbracht se zmýlil. Stali se z nich prvotřídní herci.

K 35. výročí Osvobozeného Divadla v roce 1962 jsem četl článek Jana Mikoty, ve kterém poslušně poslušenecky tvrdil, že na celou tvorbu Voskovce a Wericha měl nejvýznačnější vliv Julius Fučík. To se mi opravdu opravdicky nezdá.

Werichovi na jevišti po roce 1948 často ujela pusa a v roce 1962 byl odsunován na vedlejší kolej. V "Kultuře" měl rozhovor se spisovatelem Václavem Havlem a mezi delším stěžováním si na poměry říkal: "V době studené války přišla na mne horká doba!"

POZVÁNÍ NA MAJÁLES

Na rozloučení,
mé potěšení,
postavím pod okny máj,
aby věděli
falešní lidi,
že jsem já chodíval k vám.

Milí přátelé,

zveme vás a vaše přátele co nejsrdečněji na naše květnové "Majáles", které pořádáme v sobotu 14. května 1977 v 8:00 hodin večer v sále Sokola Tábor k jarnímu pookřání nás všech.

Tanečním a zpěvním pásmem se na chvíli přeneseme do dob minulých, kdy ještě taneční májová veselice se slavila "po staromu". Ovšem, ovšem, dnes už i doma většinou vymizel zvyk stavění máje, jak tomu kdysi bývalo. Máj však i nadále zůstává měsícem květů, zpěvu, lásky, radosti a tance. Přijďte jej s námi tedy oslavit na naší jarní májovou veselici, na které k tanci bude vyhrávat oblíbená hudba George Kollariče, při které se vám tak pěkně vytáčelo na únorovém masopustním Mumraji.

Kuchyně, ve které budou podávány chutné domácí večeře a plně zásobený bar, budou otevřeny od 7:00 hodin večer. K dostání bude též výborné domácí pečivo s kávou.

Naši mládenci kdysi vyjadřovali dívkám svou lásku postavením máje; vy té své nejmilejší to můžete říci aspoň květinou při květinovém valčíku na našich "Majáles".

Vstupné $4.00. Lístky v předprodeji u paní Herminy Ondrušové, pana F. Pancnera, u Kapešů v Ridgeland restaurantu v Berwynu a u členů Klubu Domov. O reservace stolů volejte do redakce Hlasu Národa (v úředních hodinách od 9:00 A.M.—6:00 P.M.) — 762-2044; Ferda Küssel: ST 8-5341; F. Uhlířová (po 6:00 P.M.) 484-2106.

Za pořádající výbor Klubu "Domov":
Otec Vojtěch Vít,
kaplan českých bohoslužeb;
Ferdinand Küssel,
předseda Klubu Domov
F. Uhlířová, tajemnice

KLUB DOMOV

z Národního Svazu českých katolíků
pořádá

V SOBOTU 14. KVĚTNA 1977

V 8:00 HODIN VEČER

v sále sokolovny "TÁBOR"

na 16. ul. a Clarence Ave. v Berwynu, Ill.

MAJÁLES

"po staromu" — čili jaké to kdysi bývalo . . .

Májové zpěvní a taneční pásmo

Účinkují členové a mládež Klubu Domov se svými přáteli

* PROGRAM: F. UHLÍŘOVÁ
* TANCE: BLÁŽA HOLUBOVÁ
* HUDBA: G. KOLLARIČ
* TANEČNÍ VESELICE
* DOMÁCÍ KUCHYNĚ

Vstupné $4:00. — Lístky v předprodeji v obchodě paní Herminy Ondrušové, u pana Pancnera, u Kapešů v Ridgeland restaurantu v Berwynu a u členů Klubu Domov.

Zair se připravuje na rozdrcení invaze

Kinshasa. — Do důležitého důlního města Kolwezi v jižním Zairu už přijelo 1500 marokánských vojáků, kteří hned začali kolem města kopat zákopy, mezitím se ofensiva 5,000 t.zv. "kantanžských žandarmů", vyslaných komunistickou Angolou proti provincii Shaba, zastavila a zdá se být u konce s dechem. Egypt a Sudán rovněž nabídli Zairu vojenskou výpomoc. Spojené státy poslaly zairské vládě jedno dopravní letadlo C-130 a jiné vojenské potřeby. Belgie tam urychleně dodala už dříve objednané zbraně, a Francie poskytla dopravní letadla pro přepravu marokánských vojáků. Předtím Francie prodala Zairu 17 bojových letadel typu Mirage-5, 290 lehkých tanků a 10 vojenských helikoptér. V Zairu jsou také francouzští a belgičtí vojenští poradci a instruktoři. Proti cizí vojenské pomoci zairské vládě za účelem rozdrcení invaze "katanžských žandarmů" se vyslovily Sov. svaz a Uganda Idi Amina, které považují tuto invazi "najednou" za "vnitřní záležitost Zairu". Hlavní město Kinshasa znovu prohlásilo, že po boku katanžských žandarmů bojují kubánští vojáci, sovětští vojenští odborníci stojí v pozadí veškerého plánování bojů a organizace zásobováni "vojáků v poli"; levicoví. Moskvě oddaní novináři v západních zemích mají za úkol celou věc angolské agrese do Zairu minimisovat a desorientovat svět protichůdným zpravodajstvím. K takovým poplašným a desorientačním zprávám patřilo na př. minulý týden tvrzení, že Amerika, Anglie, Belgie a Francie verbují žoldnéře, které jsou ochotny dobře platit, když budou v Katanze bojovat pro generála Mobutu, aby tak zůstalo rudné bohatství Katangy zachráněno pro západní vykořisťovatele a kapitalisty.

Stejným desorientačním podvodem Castra a Moskvy je pojmenování "osvoboditelů" Katangy na "katanžské žandarmy", které vzali z Tshombovy doby. A říkají-li o nich komunisté, že to jsou bývalí Tschombovi vojáci, pak je to zase jen léčka — jak pro obyvatele Katangy, tak pro světový tisk. Pravdou je jen to, že v Angole, v Katanze a částečně i v Rhodésii žijí členové týchž kmenů Lunda a Baluba, mluvících stejnou řečí, jako v Katanze. Pravdou také asi je, že bývalí přívrženci Tschombových odpůrců z provincie Kasai se mohli dát "naverbovat" komunistou Gizengou či nějakým průbojným a slávychtivým Illungou s příslibem, že udělají z Kasaie a z Katangy za pomoci komunistické Angoly — nejbohatší stát Afriky, jemuž oni budou vládnout ve jménu Moskvy. Že by pak Moskva v další blízké budoucnosti usilovala o zkomunisování celého Zairu, o tom nemusí být pochybností. Stačí se pozorně zadívat na mapu Afriky, aby každý soudný pozorovatel plánovačů bolševické světové revoluce snadno pochopil, kam Moskva míří a co sleduje.

Jste milovníkem krásných knih?

NAPIŠTE NÁM:

Objednávám "KRÁSNÝ ROMÁN" (Išmael aneb vlastním přičiněním — vpravdě překrásný román). Ukázka zdarma — zašlete prosím na známky. Pište: P.O. Box 3458 STA. "C" Hamilton, Ont., Canada.

Americký velvyslanec v Lánech

V den 127. výročí narození Tomáše Masaryka, prvního presidenta Československé republiky, dostavil se americký velvyslanec Thomas Byrne na lánský hřbitov. S vyslancem přijelo z Prahy několik činitelů amerického velvyslanectví, aby společně s několika členy Masarykovy rodiny projevili svou úctu zesnulému, též jeho rodině, synu Janu a manželce Charlottě. Ke kytici narcisů a tulipánů od rodiny, americký velvyslanec Byrne položil věnec červených karafiátů s bílou stuhou s nápisem "From the American People". K přítomným pravil: "Je pro mne ctí položit jménem amerického lidu tento věnec na hrob významného světového státníka - Tomáše Garrigue Masaryka. Je Čechům a Slovákům znám pro svou roli při založení československého státu. Pro Američany je symbolem hlubokých historických vztahů přátelství, které existuje mezi oběma našimi zeměmi od prvních dnů založení Československé republiky. Celý svět na něho vzpomíná jako na jednoho z nejvýraznějších zastánců svobody, důstojnosti a rozumu 20. století. Jsme šťastni, že zde dnes můžeme uctít jeho památku".

Jeho slova byla na místě překládána do češtiny členem americké delegace. Po pietním aktu velvyslanec poděkoval přítomným podáním ruky a všem se zavděčil svým důstojným a milým vystoupením.

Dne 7. března, v pondělí, se vystřídalo mnoho návštěvníků u hrobu. Lidé přicházeli a odcházeli, hlavní návštěva byla však den před tím v neděli, kdy byl vypraven z Prahy zvláštní bus pro legionáře. Přijelo jich 50, polovina jich ve starých uniformách. Vedl je bývalý velitel, nejstarší legionář 95. roků starý. Stáli v pozoru u hrobu a k zakončení obřadu složili přísahu: "Věrni zůstanem"!

"Kontrarevolucionáři"

prý jsou signatáři československé Charty 77 a proto má vláda ČSSR právo a povinnost s nimi zatočit. V tomto smyslu se vyjádřil náměstek čsl. ministra zahraničí V. Špáčil na tiskové konferenci ve Švédsku. Naši komunističtí mocipáni jsou, zdá se, nejenom krutí, ale také nešikovní. Ne pochybujeme o tom, že přítomným novinářům zůstal rozum stát nejenom nad touto argumentací, ale především nad použitou terminologií. Každému normálně myslícímu člověku znamená totiž slovo revoluce = převrat nějakého pořádku — a kontrarevoluce = úsilí o zabránění takovému převratu. Poněvadž pak je v ČSSR — podle téhož V. Špáčila — pořádek (byt' socialistický) muselo jít v případě rušitelů, tedy v případě signatářů, nikoliv o kontrarevolucionáře, nýbrž o REVOLUCIONÁŘE. A jestliže by tu někdo měl být kontrarevolucionářem — pak jedině V. Spáčil.

PŘI PRODEJI A KOUPI DOMU SVĚDOMITĚ A OCHOTNĚ VÁM PORADÍ

VIC TĚŠÍNSKÝ

Telefon: 749-4422

Jax Realty

6531 W. Cermak Rd., Berwyn

INVESTICE — PŮJČKY

Dlouhá léta zkušenost

PROF. FELIX MIKULA:

PÍSNĚ I OZVĚNY DĚJIN

(Nad knihou dr. Karla Schwarzenberga)

I.

Kniha známého exilového dějepisce poskytuje daleko více než vyjadřuje její titul **"Písně českého státu"**. Nejde totiž o nějaký "zpěvníček", ale o dějepisnou práci, která se protáhla skoro na 40 let a je jedinečnou ilustrací české státnosti.

Autor české dějiny nejen dobře zná, ale má k nim i kladný, až vřelý poměr, ač bychom jej (a celý rod Schwarzenbergů) byli náchylni řadit k jakési "mezinárodní obci vzdělanců".

II.

Dvě úvodní kapitoly a "Výklad" (rozdělený na 8 statí) vydají už samy o sobě za dobrou dějepisnou učebnici. Nejde tu o pohodlné "anály", ale o filosofický rozbor dějin.

Je věru vítané a poutavé slyšet něco o minulosti dávné i pradávné, ne jak se jeví modernímu dějepisci, nýbrž jak ji bezprostřední současníci sami pocit'ovali, opěvovali nebo oplakávali v písních a písničkách, v básních a básničkách, počínajíc od nejstarší české písně "Hospodine, pomiluj ny" (10. stol.) až po básně, kterými radostně pozdravili Československo a jejího prvního presidenta Viktor Dyk a Karel Toman.

Zvláštní pozornosti zaslouží pohnutá a osudově významná doba husitská (15. stol.) Dochovalo se z ní hodně básní a písní, které jsou trpkým žalováním dvou zápasících stran jednoho národa.

III.

Vědomí české národní státnosti nikdy nezmizelo a neoněmělo. I v obdobích kritických hovoří latinská báseň (r. 1611) o "gens Czechica" (nikoliv Bohemica"), jiná o "Czechiaca corona" (r. 1627). — Solidárnost s osudem Slovenska nejzřetelněji vyslovuje Václav Hanka r. 1832. — Rakouský panovník vždy byl apostrofován jako "král český". Zdravili ho loajálně jako takového až do 2. polovice 19. století. — Latinská báseň z r. 1723 pěje o Karlu VI. (otec Marie Terezie): "Sol Carolus, Czechia nostra Leo est" (Karel je sluncem, naše Čechy pak lvem). — R. 1835 zdravilo obyvatelstvo Ferdinanda V. volným překladem rakouské hymny "Bože, zachovejž nám krále (ne císaře!) Ferdinanda drahého . . ." Na uvítání téhož panovníka napsal báseň dokonce Karel Hynek Mácha.

IV.

Odbojná nespokojenost se společným rakouským státním domovem a panovníkem ozvala se zřetelně — (ne všeobecně!) — až v revolučním roce 1848. Nejhlasitěji se ozval Karel Havlíček Borovský, r. 1892 J. V. Sládek ("Svatý Václave"); téhož roku J. S. Machar ("Koruně svatováclavské"), r. 1896 Jan Neruda ("Moje barva červená a bílá"). Roku 1908 už se zpívalo "Počkej Vídni, Říme stát svůj obnovíme".

Tedy — když se r. 1918 octlo Rakousko-Uhersko v troskách, existovalo už české (resp. československé) státní uvědomění jasně a bezpečně. — Vyslovil je vroucně V. Dyk známou básní "Píseň noci 29. října" a Karel Toman, když vítal v prosinci prvního presidenta Československého státu.

V.

O knihu Karla Schwarzenberga "Písně českého státu" (270 stran, $4.50) si napište na adresu: VELEHRAD, Via Concordia 1, 00183 Roma. — Kniha vám poskytne bohaté poučení a blahé osvěžení.

LYRA

107. KONCERT

V NEDĚLI, DNE 1. KVĚTNA 1977
SOKOL TÁBOR AUDITORIUM
1602 SOUTH CLARENCE AVENUE, BERWYN

* MILES NEKOLNÝ — Baritone
* LILLIAN KAŠPAŘÍK-CHORVÁT — Soprano
* FRANK KUBINA — Dirigent

ZAČÁTEK VE 3:00 HOD. ODPOLEDNE
VSTUPNÉ: $3.00

LÍSTKY V PŘEDPRODEJI U FY.:
F. Pancner, importér, 6514 W. Cermak Rd., Berwyn

NOVÁ ZÁSOBA REKORDŮ Z ČESKOSLOVENSKA

rychlosti 33⅓ rpm.:

PANTON 020133 — "Pějme píseň dokola" — směs populárních písní jako: Spadl lístek z javora, Lešetínský kovář, Hledám galánečku atd. 10 inčů, MONO, $4.98.

PANTON 220433 — "Moravanka" — lidové písně jako: Smutný su já, Jedna růža dvě růže a jiné. 10 inčů, $4.98, STEREO.

PANTON 010434 — "Pějme píseň dokola 3" — směs populárních písní jako: Hasiči jedou, Kalná je voda, Brambory a růže a jiné. 12 inčů, MONO, $5.98.

PANTON 110330 — "Muziky, muziky" — slavné pochody Fr. Kmocha zpívá mužský sbor, hraje hudba čs. lidové armády. 12 inčů, STEREO, $5.98.

SUPRAPHON 1141250 — "Pod jednou střechou" — skladby Karla Valdaufa jako: Až si budeš jinou brát, Pro dědečka, Svatební den a jiné. 12 inčů, STEREO, $5.98.

SUPRAPHON 1142117 — "Hraj, muziko, hraj": Štěstí na rozcestí, Ach, Bože, lásko, Vy zvonky v Loretě a jiné. 12 inčů. STEREO, $5.98.

SUPRAPHON 1170583 — "Na Šumavě je dolina" — lidové písně jako: "My sme chasníci, Rekrutská, Do lesíčka na čekanou a jiné. 12 inčů, STEREO, $5.98.

SUPRAPHON 1141425 — "Muziko, muziko česká" — směs populárních melodií jako: Jarabáček, Bílý kvíteček, To byl ten nejhezčí valčík a mnoho jiných. 12 inčů, STEREO, $5.98.

"Dvě vdovy" — opera B. Smetany, 3 STEREO desky, $17.94. — "Prodaná nevěsta" — opera B. Smetany, 3 STEREO desky, $17.94.

Na každou zásilku rekordů přidejte 75¢ na poštovné v USA. — Seznam rekordů zdarma na požádání.

TUZEX

Potravinové balíčky beze cla, nebo dárkové poukázky do Československa vyřizujeme nejrychlejší cestou spolehlivě a zaručeně. — Seznam zdarma.

Ke DNI MATEK dne 8. května máme blahopřání v české a slovenské řeči 15¢ a 25¢ kus, české též 35¢ kus. Též k různým příležitostem jako k narozeninám, jmeninám, k uzdravení atd. Poštovné 30¢ na každých 5 kusů.

České knihy, učebnice, slovníky — žádejte seznam. Nový seznam knih v přípravě, zajistěte si ho předem.

Kuchyňské potřeby, koření, čaje, křišťálové sklo a keramika a mnohé jiné. Seznamy zdarma na požádání.

Různé staré i nové almanachy — kalendáře s poutavou četbou. $1.50, poš. $1.80.

Největší nákupní středisko československého zboží v Americe

*

Zákazníky v Illinois upozorňujeme, aby na každý $1.00 zaslali o 5¢ více na státní daň.

F. PANCNER,

Importér a zástupce Tuzexu
6514 W. Cermak Rd., Berwyn, Ill. 60402
telefon 484-3459

KŘESŤANÉ A CÍRKEV VE SVĚTĚ

Československo: Jak jsme již o tom psali, dne 13. března zemřel v Praze český filosof — křest'an, profesor Jan Patočka, jeden z mluvčích "Charty 77". Bylo mu 69 let. Devět dní před svou smrtí byl odvezen do nemocnice na Strahově po jedenáctihodinovém výslechu na policii, k němuž došlo 3. března. — Ve svém otevřeném listě, který uveřejnil Frankfurter Allgemeine Zeitung 2. února 1977, podává prof. Patočka obraz svých mravních zásad i filosofických názorů, i když při tom píše o signatářích Charty 77. Čteme tam: "Ti, kteří podepsali Chartu 77, nejednají z nějakého osobního zájmu, ale nutí je k tomu povinnost — přikázání, které stojí nad politickými závazky a právy, které však mohou s ním být v souladu, protože právě toto přikázání tvoří pravý základ práv a povinností. Signatáři Charty 77 — zdůrazňuje zesnulý prof. Patočka — neusilují o politické funkce, ani o privilegia, nechtějí ze sebe dělat nějakou mravní autoritu, nebo svědomí společnosti; nad nikoho se nevyvyšují a nikoho neodsuzují. Jejich úsilí směřuje k tomu, aby udržovali čisté a bdělé vědomí, že existuje taková Vyšší autorita, která zavazuje jednotlivce ve svědomí, a kterou státy uznávají svým podpisem důležitých mezinárodních smluv. A to nejen oportunisticky, že jim to přináší výhody, nýbrž zde jejich podpisy znamenají, že politika je podřízena právu a nikdy naopak — právo politice. Z toho vyplývá: povinnost bránit se proti bezpráví — možnost informovat, kdykoliv někdo trpí, a tato možnost nepřekračuje rámec povinností, které má každý sám vůči sobě; nemůže být proto považována za očerňování někoho či nějakého společenství.

A jak se zesnulý prof. Patočka díval na současnou dobu, vyjadřuje v závěru uvedeného dopisu: "Proto považujeme současnou epochu, v níž mohlo dojít k podpisu smluv o základních lidských právech, za nový úsek historického dění. Je to etapa nedozírného významu; znamená totiž, že dochází ke změně v lidském vědomí, v postoji člověka vůči sobě, a i k ostatním lidem. Jedná se totiž o to, že pohnutky jednání nevycházejí výhradně či převážně ze strachu či z úsilí o hmotné výhody, nýbrž z úcty k tomu, co je v člověku vyššího: — totiž smysl pro povinnost, pro všeobecné dobro — a z nutnosti, vzít na sebe v tomto smyslu i nepříjemnosti, nepochopení, ano i jisté risiko.

Dopis prof. Jana Patočky, uveřejněný ve frankfurtských novinách, nese datum 21. ledna 1977. — Nepříjemnosti, nepochopení a jisté risiko, které na sebe vzal, vedou přímo k jeho smrti 13. března 1977. Requiescat in Domino!

Jugoslávie: Záhřebský arcibiskup mons. Franjon Kuharič veřejně vyzval státní úřady a jugoslávské hromadné sdělovací prostředky, aby se konečně dostalo spravedlnosti jeho předchůdci kardinálu Stepinacovi, který byl r. 1946 odsouzen k 16 letům vězení. Při vzpomínkové bohoslužbě k 17. výročí úmrtí kardinála Stepinace předčítal mons. Kuharič dokumenty, které ukazovaly docela jiný charakterový profil kardinála, než jaký si vykonstruoval lidový soud k jeho odsouzení a než jaký po celá léta přinášejí jugoslávské sdělovací prostředky. Už obhájce kardinála Stepinace dokázal při soudu neudržitelnost vládního obvinění, ale v žádné dokumentaci neměla být jeho obhajoba zveřejněna. Naproti tomu obžalobě se dostalo všestranné publicity. Podle všeplatné soudní zásady:: "audiatur et altera pars" — (at' je slyšena i druhá strana) — musí dostat obě strany stejné možnosti, anebo aspoň musí ihned přestat nehorázné obžaloby kardinála Stepinace, žádal arcibiskup Kuharič. Nebude-li splněna tato základní podmínka — prohlásil záhřebský arcibiskup — pak jsou všechny podpisy a slavnostní prohlášení o lidských právech jen maskou, která má zastírat pravdu. Pak je i zbytečné svolávat světové konference, na nichž se vyhlašují a podpisují vznešené zásady. Národy celého světa nepotřebují ujišťování o lidských právech, nýbrž jejich čestné dodržování.

Peru: Apoštolský vikariát Puerto Maldonado v oblasti Madre de Dios v Peru má svého prvního domorodého kněze. 19. prosince minulého roku přijal kněžské svěcení P. Marcos Antonio Ruiz Miyashiro. Je to první uzrálý plod výchovy dominikánských misionářů, kterým byla svěřena tato misijní oblast. Kněžské svěcení se konalo v nové katedrále vikariátu, která byla posvěcena teprve 17. srpna 1975, tehdejším apoštolským vikářem mons. Janvier Arizem O.P. Za rok na to, 20. června 1976, byl zde vysvěcen na biskupa nynější světící biskup Juan José Larraneta O.P. — Vikariát má rozlohu skoro 150.000 km čtverečních a žije v něm přes 142 tisíc katolíků, tedy přes 90% všeho obyvatelstva. Novokněz P. Miyashiro má 24 let a jeho rodiče jsou prostí venkované. Jeho svěcení se proměnilo v celodenní společenství víry, jehož se zúčastnilo několik tisíc věřících. Nyní už pracuje spolu s 33 dominikánskými misionáři, 12 bratřími laiky a 61 sestrami-dominikánkami při šíření radostné zvěsti o Boží lásce k lidem mezi svými krajany.

Záp. Německo: Bavorská státní knihovna v Mnichově obdržela od ledna do října 1976 264 samizdatových dokumentů (podzemní tisk) ze Sovětského svazu. 89 jich bylo věnováno otázkám svobody svědomí v ateistickém státě; 40 dokumentů jsou neohrožené obrany ruské pravoslavné církve; 37 pochází z okruhu "rady církví" t.zv. "iniciativníků"; to jsou baptisté, kteří se oddělili od státem uznávaných a s úřady kolaborujících baptistů; 2 dokumenty se týkají adventistů, 2 členů pentekostálního hnutí a 2 se zabývají ekumenickými tématy.

Na obranu lidských práv v Sovětském svazu se zaměřuje 101 dokumentů; 66 dokumentů hovoří o útlaku národnostních skupin, 24 jich pranýřuje diskriminaci Židů, kteří usilují o vystěhovalecký pas a jsou předmětem šikanování, 15 dokumentů jsou vlastně obrany ukrajinského národního hnutí, 14 pak se zaměřuje na podobné problémy v baltských státech Litvě, Lotyšsku a Estonsku. Z nich je 8 věnováno pronásledování litevských katolíků. 5 dokumentů se zabývá poměry v Georgii a 4 pak osvětlují boj krymských Tatarů za návrat do jejich původní domoviny. Zajímavé je také, kolik podpisů shromáždili organisátoři jednotlivých protestů. Hnutí na obranu lidských práv sesbíralo 225 podpisů, z nichž je 51 politických vězňů. Na obranu biologa Sergeje Kovaleva, odsouzeného za organizování hnutí pro lidská práva litevských katolíků se podepsalo 295 Litevců. Baptisté "Iniciativniki" sesbírali 628 podpisů na žádost o uznání jejich rady církví.

Uganda: O vánocích roku 1976 bylo v Ugandě zastřeleno 10 katolických vojáků, kteří žádali svého velitele, aby se směli zúčastnit půlnoční mše svaté. Velitel, který je zapřísáhlý vyznavač islámu, odmítl jejich žádost a vydal zákaz účasti na bohoslužbách pro všechno osazenstvo vojenského tábora v městě Džindža, které leží 80 km východně od hlavního města Kampaly. Katoličtí vojáci však trvali na svém právu a odvolávali se na církevní přikázání účastnit se v neděli a ve svátek mše svaté. Došlo ke krátké vzrušené debatě. Krátce na to byli všichni na místě zastřeleni. Po této události president Idi Amin obvinil ugandské biskupy, že se jistě modlí jen za to, aby v zemi tekla krev.

Záp. Německo: Západoněmecká katolická "Linka důvěry" má název "RUF UND RAT" (Zavolání a porada). Její stuttgartský vedoucí P. Rudolf Kaufmann zastává názor, že dnes patří mezi samozřejmé služby Církve, a že je to její povinností být lidem ve dne v noci k disposici, zvláště osamělým, hledajícím víru, útěchu a pomoc všem trpicím. P. Kaufmann to dokazoval na statistice nočních hovorů mannheimské linky důvěry. V lednu 1977 tam volalo mezi půlnocí a jednou hodinou 57 jedinců, kteří si přáli hovořit s knězem. V následujících dvou hodinách volalo 70 lidí. Mezi 3. až 5. hodinou bylo 20 telefonátů za hodinu, a mezi 5—8 hodinou ráno volalo ještě 10 lidí za hodinu. Noční hovory s knězem v centrále linky důvěry charakterisuje propastná závažnost. V noční době povinnosti povolání či domácnosti neodvádějí pozornost člověka od osobní problematiky a celou silou vyráží na povrch dlouho tlumený či skrývaný vnitřní neklid. Podle zkušeností P. Kaufmanna potřebuje převážná většina lidí někoho, kdo by jim naslouchal, když se ptají po smyslu svého života, kdo by jim pomohl najít východisko z jejich bezradné situace a uměl dát naději a odvahu jejich problém správně vyřešit.

Záp. Německo: "Regensburger Bistumblatt" — diecésní časopis řezenské diecése přináší dva dokumenty, které se týkají Československa. Resoluci Svazu německé katolické mládeže, zaslanou čs. velvyslanectví v Bonnu, a odpověď našeho vyslanectví. Německá katolická mládež píše: Veleváženým pane vyslance, Svaz německé katolické mládeže z oblasti diecése Řezno zaslal už ze svého podzimního zasedání (15.—17. 10. 1976) — resoluci o situaci Církve a mládeže v ČSSR. Vy jste však jak je to u Vás zvykem — tuto resoluci ignoroval. Přesto se hlásíme znovu a protestujeme proti způsobu, jakým Vaše vláda v posledních týdnech postupuje proti členům hnutí na obranu lidských práv a zvláště proti signatářům Charty 77. Jestliže se postup vaší vlády proti signatářům Charty 77 považuje za vymoženost socialistické společnosti, pak to znamená zvrácení všech dosavadních platných pojmů a hodnot, a nutně si opravujeme své zastaralé představy o socialismu. Protestujeme proti těmto "vymoženostem" socialismu a vyjadřujeme solidaritu s pronásledovanými; žádáme jejich propuštění a úplnou svobodu. Za Svaz německé katolické mládeže byl podepsán: H. Liebau, první předseda.

A čs. odpověď: Vyslanectví Československé socialistické republiky, Im Rheingarten 7, 53-Bonn-Beul, 2. února 1977: Vracíme vám drzý a sprostý pamflet, který nazýváte resolucí, a zároveň vám doporučujeme, abyste se starali o své věci, jako na př. odstranění zákazu vykonávat určité povolání, podle něhož by pan Kohout nemohl u vás řídit ani lokomotivu. I vašich 1,2 nezaměstnaných v Záp. Německu by také stálo za zamyšlení. Z časů okupace Československa nacisty si dosud vzpomínáme na praktiky, které nás stály životy statisíců československých vlastenců, ale to přitom ani neuvádíme. Nepochybujeme, že by se vám hodilo znovu si to zopakovat. Z vašeho pera — veleváženi pánové — vychází proto nějaká moc divná starost o vývoj událostí v ČSSR. Za velvyslanectví ČSSR. Nečitelný podpis.

Itálie: Už 17. února 1977 uveřejnil italský katolický deník "L'Avvenire" interview s generálním představeným Tovaryšstva Ježíšova, Španělem P. Pedro Arrupem. Novinář Silvano Stracca mu položil mimo jiné i tuto otázku: "V prvním dekretu 32. generální kongregace o poslání jesuitů stojí, že nelze pracovat ve prospěch rozvoje spravedlnosti, aniž by se za to muselo "platit". Došlo už k tomu? A kde? A co to už Tovaryšstvo stálo?" A Otec Arrupe začal vypočítávat: Jesuité vypovězeni z Paraguaye po mnohaletém působení mezi nejchudšími. V Brazílii byl zavražděn P. Burnier, když protestoval proti mučení dvou zavřených žen jeho farnosti. V Indii byl uvězněn jeden jezuita, protože protestoval proti násilné sterilisaci. Nedávno byli naši jesuitští spolubratři vypovězeni z Burmy a z Iráku. Od minulého července nesmí zůstat ve Vietnamu ani jediný jesuita, pocházející z cizí země. V těchto dnech jsme svědky nepochopitelného masakru misionářů v Rhodésii. Ztratili tam život tři členové Tovaryšstva: P. Christopher Shepherd-Smith, P. Martin Thomas a frater John Conway. A k tomu je třeba připočíst mnoho spolubratří v Číně, ve východní Evropě a v jihovýchodní Asii, kteří zakusili dlouholeté žalářování a dodnes jsou diskriminováni a pronásledováni"

Od tohoto interview neuplynul ani měsíc a už opět přichází zpráva ze středoamerické republiky San Salvador, kde byl zavražděn 49letý jesuita P. Rutilio Grande spolu s 72letým venkovanem a 14letým chlapcem. Místo činu: Aguillares v blízkosti hlavního města San Salvador. Důvod vraždy: pracoval, aby se dostalo více spravedlnosti nejchudšímu obyvatelstvu. V tomtéž hlášení tiskové agentury je nezaručený výrok arcibiskupa ze San Salvador Mons. Romera: "Buď veleben Pán, že dal San Salvadoru prvního mučedníka". Otec Arrupe končí své prohlášení k zavraždění P. Grandeho: "Mohu se jen modlit, aby tato poslední obět', kterou přinesl otec Grande, přinesla té neklidné zemi požehnání pokoje a spravedlnost chudému obyvatelstvu, kterému sloužil.

HLEDÁME

ZÁMEČNÍKY,
STROJNÍ ZÁMEČNÍKY,
ZKUŠENÉ SVÁŘEČE,
SOUSTRUŽNÍKY,
FRÉZAŘE
a třeba i začátečníky v obrábění kovů; pozorně snažívé rádi zaučíme.

Denní směna — Dobrý plat
Jižní strana Chicaga.

Volejte: 737-8000
Žádejte mluvit s "John".

P. ALBERTI:

DON BOSKO

JEHO DOBA A DÍLO

(Pokračování z min. čísla.)

"Bez lásky není důvěry, a bez důvěry není výchovy," říkával neustále Don Bosko a shrnoval velmi rád svou vychovatelskou metodu ve slova: "Učinit se milovanými, abychom milovaným učinili Pána Boha." Lásku a důvěru žádal od svých řeholníků, lásce a důvěře učil své žáky, lásku a důvěru si zasloužil od obojích. Jeho život nám ukazuje, jak to činil.

Chcete být milováni? Milujte! A nestačí jen milovat, je nutno činit víc; nechť žáci nejen vědí, že je milujete, nechť lásku i cítí! A jak ji učiti? Naslouchejte vlastnímu srdci, ono vám odpoví.

Předně odstranit všechny přehrady mezi žákem a jeho učitelem. Pryč se zásadou vzdálenosti od žáků! Nezlobit se, nebít, nepokořovat veřejně. Splynutí srdcí, rodinný duch, dobrota, neustále starostlivá, neustále pečující, schylující se neustále k slabosti a nevědomosti, milosrdenství, umějící zavírat oči, netrestající všechno, ráda odpouštějící, ustavičná péče o dítě, zajímající se o jeho zdraví, o jeho rodiče, o potřeby, trampoty, úspěchy a radosti, bdělost je opatrující a ochraňující je, jak před pohoršením tak před nepohodou, opravdová a vyjadřovaná něžnost, ustavičný, ale mateřský dozor, obrazotvornost, která je ustavičně na stráži, pozorujíc příliv všeho, co může život dítěte rozveseliti, poučiti, rozvinouti, přívětivost s jejím milým úsměvem i za nejhorších příhod, umějící trestat zesmutnělým pohledem, zamčenými ústy, zasmušilým čelem, důvěra dosvědčovaná tisícerými způsoby a budící najisto zase důvěru, shovívavost, otvírající dokořán dveře pokojíka a vítající desetiletého človíčka tak mile jako vznešenou osobu, zdravá důvěrnost, beroucí podíl s dětmi na jejich hrách, na jejich nejdětinštějších zábavách a malých taškařinách, to vše, a bůhvíco všechno ještě jest zahrnuto ve slově velmi zesvětačelém a současně božském — v lásce.

Don Bosko shrnoval svou činnost do dvou památných vět. Jemu bylo kdysi řečeno: "Jestliže chceš, aby tě poslouchali, učiň se milovaným." A svým synům říkával on: "Nebuďte představenými, nýbrž otci!"

Opravdovým otcem všech svých dětí byl skromný kněz Don Bosko. S jakousi závistí řekl o něm kterýsi veřejný pracovník turinský: "V ulici Cottolengově, v čísle 32, najdete něco, co není nikde, ani v řeholních společnostech, světnici, z které vycházejí radostí provázené děti nebo jinochové, již tam vešli se srdcem plným zármutku a hoře. To je světnice Dona Boska."

* * *

Mírností a trpělivostí získal Don Bosko důvěru mládeže, a mocnou autoritou otcovské lásky uváděl pak mladé duše jemně, tiše a beze všech strohostí do života nadpřirozeného. Snažil se vybudovat mravní vytrvalost mladých duší, obklíčených tolika nepřáteli na všech stranách, na zdravé zbožnosti. Jako vše jiné měly i zbožnost vésti a usměrňovati rozum a víru. Jen zbožnost, opírající se o pevné náboženské zásady, jest schopna zachránit před ztroskotáním. Proto zůstávalo náboženské vyučování v ústavě Boskově první starostí. Jak se jen přičiňoval, aby prosytil mladé duše náboženstvím! Náboženské výklady bývaly krátké, ale jadrné, životné, obrazné, praktické, katechetické hodiny dobře připravené, že žáci vše pozorně sledovali. Po večerní modlitbě míval k žákům krátké, pětiminutové promluvy. Jimi vkládal do srdcí dětí vždy nějakou vznešenou myšlenku, aby se kolem ní opřádaly jejich sny. Po mši svaté zavedl krátké duchovní čtení; totéž se opakovalo před odpoledním nebo před večerním požehnáním. Uměl všude i při všem vsunouti nějaké náboženské nebo mravní narážky, a to tak nenuceně a přirozeně, při rekreaci, ve škole, při výkladu Vergilia, nebo při hře na dvoře. Často připomínal základní pravdy víry o jsoucnosti Boží, o věčnosti, a to slovy nikoli nudícími, nýbrž vždy v tu chvíli vhodnými, jak mu je vnukala jeho vynalézavá horlivost a promyšlené umění vychovatelské. Vše směřovalo k jednomu cíli, vštípit mladým hlavičkám pro jejich budoucí život nauku velmi bohatou a velmi pevnou, aby jejich křehká srdce vytrvala, až udeří hodina pokušení.

Zbožnost mládeže posiloval Don Bosko, a to vždy velmi úspěšně tím, že vštěpoval lásku ke kostelu, činil jim náboženství vábivým, nikoli nezáživným a těžkým. Pro jeho malé křesťany devatenáctého století byl kostel, čím bývал našim dědům za nejvroucnějších dob náboženských, magnetem srdcí. Cítili v domě Božím přítomnost a sladkost Boží tak, že ve chvílích pokušení, soužení, skleslosti nebo žalu, utíkaly se jejich duše před svatostánek jako k svému přirozenému útulku.

Zvláštní starostí Dona Boska bývalo, přivádět děti časně a často k třem pramenům nadpřirozeného života, k sv. zpovědi, k přijímání Velebné Svátosti a k úctě mariánské.

Je čímsi neslýchaným, jak Don Bosko po veškerý život odporoučel sv. zpověď. Považoval ji za nesmírný nástroj vychovatelský. Ve svých večerních promluvách se co chvíle zmínil o sv. zpovědi. Pod podloubím svého ústavu dal namalovat velkými, zdaleka viditelnými písmeny několik výroků z Písma svatého. Většina z nich se týkala sv. zpovědi. Možno směle říci, že po sv. faráři arském byl Don Bosko, který v 19. století nejvíc lidí vyzpovídal. Správně píše o něm Huysmans: "Zpovídal v kostele, pod širým nebem, v koutku svého pokojíka, zpovídal i na louce, kterou si pro své hochy najal, když jej domácí páni ze svých místností vypovídali. Usedl na hromádku dřevu nebo hlíny, několik kroků od něho klečeli v polokruhu mladí přátelé a přistupovali po řadě k sv. zpovědi. Don Bosko naslouchal s tváří dobrotivého venkovského faráře, a když malý kajícník skončil své vyznání, objal jej levou rukou okolo krku a přitiskl mladou hlavičku k svému srdci. Nebyl již soudcem, nýbrž otcem, pomáhajícím svým synkům v trapném někdy vyznávání nejmenších chyb."

Znaje až do hloubky duši dětskou a věda, že dětská pozornost je velmi těkavá, netrápil děti dlouhými radami, řekl mladému kajícníkovi dvě nebo tři věty, ale jadrné a na jeho duši jako přistřižené. Několik slov a rozhřešení bylo vše, co mělo působit na dítě a skutečně postačovalo to, aby dítě až do budoucí zpovědi udržovalo se v rovnováze. Jindy se Don Bosko odškodnil zpovědmi životními. Vybízel k životní zpovědi hochy, kterých ještě neznal, neb u kterých viděl jakýsi neklid, jejichž poměr k Pánu Bohu se mu zdál nejasný. Když pak se mu takoví hoši vyzpovídali z celého svého života, býval upskojen a byl si jist, že má jejich duši v rukou, aby ji vedl a získal pro dobro.

Celým srdcem věřil Don Bosko v dvojí sílu, která uschopňuje křesťana k boji proti zlu: ve Velebnou Svátost a v pomoc Panny Marie. Od začátku svého kněžského života zastával se Don Bosko vřele časného a častého sv. přijímání. Dnes nevidíme nijaké zvláštní zásluhy, když někdo přivádí děti v jejich ještě útlém věku a často ke stolu Páně. Řím promluvil, rozpaky jsou odstraněny. Ale tehdy, před padesáti, šedesáti, osmdesáti roky, znamenalo časné a časté přijímání sv. svátostí něco neobyčejného, nepřípustného. Don Bosko povzbuzoval již r. 1847 ve svém prvním internátě k častému přijímání. A od něho jsou slova, vyslovená před více než šedesáti roky, ale světu známá až z papežského dekretu, o časném sv. přijímání: Když dítě dovede rozeznat chléb obyčejný od chleba svátostného, když je dostatečně poučeno, netřeba uvažovat o věku dítěte, nechť vejde jen k němu Král nebeský, ovládnout dětskou duši. Velebná Svátost jest prvním pilířem spásy. A druhým pilířem spásy jest úcta mariánská. Po celý svůj život kázal Don Bosko o úctě mariánské. Řídil se až do posledního svého dechu radou matčinou, danou mu v den, kdy po prvé v životě oblékl kleriku: "Jestliže se staneš někdy knězem, rozšiřuj ustavičně úctu mariánskou." Tři dny před smrtí, ještě než upadl do smrtelného zápasu, šeptal svým žákům: "S kazatelen i soukromými rozmluvami vybízejte k úctě mariánské a k častému sv. přijímání." Věděl, že ctnost jeho dětí, vysazená nebezpečí a napadaná nejhorším pokušením zvítězí, bude-li ochráněna sv. Hostií a Pannou Marií.

Názor ten potvrdil mu kterési májové noci r. 1862 tajemný sen. Zdálo se mu, že na rozbouřeném moři pluje mnoho lehkých bárek. Rozbouřené moře hrozilo je pohltit a nepřátelé se všech stran útočili na bárky, obsazené salesiány. Lodstvo uniklo nepřátelům a zachránilo se od ztroskotání, když z poslední admirálské lodi, v které se plavil i papež, vyhodilo kotvu a zakotvilo u dvou obrovských, z rozbouřeného moře vyrůstajících sloupů. Na vrcholu jednoho sloupu zářila Svatá Hostie, na druhém se usmíval obraz Panny Marie.

Zmínka o tomto snu nechť ukončuje nám jako příjemným úsměvem kapitolu o vychovatelském umění Boskově. Snahou Dona Boska bylo, aby křesťanská mládež, mu svěřená, žila v posvěcující milosti Boží, v přátelství s Kristem Pánem a s jeho Matičkou, aby potom, až doroste, a vír vášní jí bude hrozivě zmítat, zůstala pevnou v zachovávání zákona Božího a spasila svou duši.

Ke konci našeho krátkého výkladu o vychovatelské činnosti Dona Boska musíme odpovědět i na otázku, která mnoho lidí napadla. Po ovoci poznává se strom. Nuže, jaké ovoce klidil Don Bosko ze své vychovatelské soustavy?

Metoda Boskova spjala pevným a sladkým poutem duše chovanců s ústavem, kde byli vychováváni. Ústav jim nebyl lidomornou žalářované mládeže, jak o ústavech mluví Montaigne, nýbrž útulkem, kde mladým lidem ubíhal život jako krásný sen, z radosti do radosti. A všechny ty radosti bývaly nevinné a hluboce do duší se zarývající. Chovanci svůj ústav po celý další život rádi navštěvovali. Věděli, že bývalí učitelé je přivítají jako svoje a svěřovali vždy svým bývalým vychovatelům vše, co jejich duše těšilo nebo trápilo, vyprávěli jim, co by za nic na světě ani matce neřekli.

Je možné, že ani tato výchova nechránila vždy všech duší, které jí prošly. Zlo porazilo někdy i nejsilnější atlety. Nesetrvali ani všichni odchovanci Dona Boska na cestách, které jim svatý vychovatel ukazoval. Ale Don Bosko býval i v takových případech klidný. Věděl, že zaséval do srdcí svých hochů i výčitky svědomí. Nepovažoval za marné, naučil-li se kdo v útlém čistém věku milovati Ježíše Krista a jeho svatou Matku. Ta láska se probudí někdy. A stávalo se obyčejně, že i marnotratní synové, až přišla jejich hodina, zase poklekli u zpovědnice, anebo po zpovědi aspoň zatoužili.

Pokračování

Užíváním odhmyzovacích chemikálií se znehodnocuje půda

Denver. — Dr. Jonn C. Brown, odborník v analýze půdy při U.S. departmentu zemědělství, varoval před užíváním odhmyzovacích prostředků, které obsahují těžké kovy jako jsou měď, zinek, molybden a bor. Miliony tun těchto chemikálií je užíváno v boji proti hmyzu, různým houbám a chorobám, jež napadají zemědělské rostliny. Bylo však zjištěno, že tyto chemikálie snižují schopnost rostlin absorbovat železo z půdy, jejich nejdůležitější živné látky. V důsledku toho, nepřestane-li se užívat odhmyzovacích prostředků, obsahujících těžké kovy, za 30 až 40 let budou zničeny některé z nejúrodnějších amerických zemědělských pozemků.

Na Floridě citrusové stromy rostou příliš pomalu, protože tamní půda je přesycena chemikálií proti houbám, obsahující měď. V Jižní Karolíně jsou potíže při pěstování bavlny, protože tam je proti nemocem této rostliny užíváno prostředku, který obsahuje zinek. Na polích v Michiganu špatně rostou sojové sazenice, protože v tamní půdě je příliš mnoho fosforu; a na nejzažším severozápadě u Pacifiku zase chemikálie, obsahující arsenik, usmrcují sice hmyz a nemoci, které napadají rdstliny, avšak zároveň brání ve vzrůstu týchž rostlin.

Těžké kovy zůstávají v půdě natrvalo a tak ničí její úrodnost. Bez dostatku železa plody rostlin jsou méně výživné a rostliny samy nakonec umírají. Vědci zjistili teprve v poslední době tyto zhoubné účinky těžkých kovů, obsažené v odhmyzovacích prostředcích. Neučiní-li se okamžitě přítrž tomuto znehodnocování zemědělské půdy, zanedlouho se tato půda stane neplodnou!

Ve Washingtoně zároveň senátor Gaylord Nelson (D., Wis.) upozornil na nebezpečí, které hrozí Velkým jezerům, budou-li znečištěna fosforem z mýdla a ostatních čistících prostředků, užívaných v průmyslu i v domácnostech. Tento fosfor nakonec přicházel do Velkých jezer, kde může zničit všechen život. Požadoval federální zákon, kterým by se ve státech okolo Velkých jezer zakazovalo užívání čistících chemikálií, obsahujících fosfor. Presidentům Nixonovi a Fordovi vytýkal, že úplně ignorovali problém znečištění Velkých jezer a nic proti tomuto nebezpečí nepodnikli.

JÍDELNÍ SOUBORY

MACH FURNITURE
3720 West 26th Street
CHICAGO, ILLINOIS

VOICE OF THE NATION

CZECHOSLOVAK CATHOLICISM IN ITS HISTORICAL PERSPECTIVE

DR. LUDVIK NEMEC:

(Continued from last issue)

This was the general reaction of Czech and Moravian Catholics to then most unfavorable conditions. Catholics in Slovakia were spared from these problems. The Catholic Church in effect stood alone with no practical protection from the government. When the first **Czechoslovak Constitution of February 29, 1920,** was promulgated, the rights of all religions were practically protected by certain provisions, but primarily the Constitution was concerned with advancing the principle of religious freedom and tolerance also toward those without any confession.

The lesson of the census by which the Czech and Slovak people expressed their feelings in regard to religious disturbances on the eve of Czechoslovak independence left little choice for government but to regulate Church-State relationships. The Minister of Foreign Affairs, Dr. Edward Beneš went to Rome and the Vatican agreed to a mutual exchange on the diplomatic level. In the fall of 1923, a new Nuncio, Monsignor Francis Marmaggi, came to Prague. During negotiations Dr. Beneš was advised by Monsignor Borgongini-Duca that the Vatican would view as an insult any proclamation of a national holiday in honor of John Hus. Despite these overtures, religious difficulties continued and the internal policy of the Czechoslovak government tolerated all forms of vandalism and disturbance. In 1922, a "small bill concerning education" (one making religious education relatively obligatory) was resolutely debated on both sides, Archbishop Kordač of Prague presenting the Catholic view. In April, 1925, a bill concerning national holidays was accepted. It cancelled a few Catholic holiday observances and introduced so-called commemoration days, among them that of John Hus. On July 6, the anniversary of the death of John Hus was to be celebrated with extraordinary solemnity by the government and the observance was marked by the attendance of President Masaryk. The Vatican took action and recalled Nuncio from Prague on May 18, 1925. The government issued new bills hostile to the life and rights of the Church. The tension between Catholics and the government increased supported by the activities of the Socialists.

The general election of November, 1925, resulted in victory for Catholics and influenced a reversal of internal policy. It was also a warning to all socialistic parties that the people are refusing to tolerate any longer anti-Catholic governmental policies. As a result of the victory of the People's Catholic Party a new cabinet, composed of non-socialists was established in 1926 under the leadership of Prime Minister Antonin Švehla. This situation was immediately reflected in better relations with the Church and it became evident that Catholics were now a power to be reckoned with. The Czechoslovak government under the influence of the historian Kamil Krofta began a new negotiations with the Vatican. At the close of 1927, the Czechoslovak government had succeeded in achieving a reconciliation with the Vatican regarding the holiday in honor of John Hus. The Vatican mitigated its stand the "Hussite affair" was counterbalanced by Pope Pius XI who stressed the importance of the mission of Sts. Cyril and Methodius by recalling their historic participation in the work. Later with the signing of the **Modus Vivendi** of February 2, 1928, normal relations were restored and an exchange of diplomatic representatives placed Dr. Vladimír Radimský as the first Czechoslovak ambassador to the Vatican and brought Archbishop Peter Ciriaci, the new Nuncio to Prague. This historically important occurrence had the effect of one again regulated Catholic life; religious revival was stressed in education and in the press, religious orders and associations were renewed, public processions, religious celebrations and devotions were encouraged. The Pope had a special interest in Czechoslovakia and maintained close and inspiring contact with it's people. The **Modus Vivendi** brought to the political and ecclesiastical situation a sense of certainty.

The year 1935 was an important one for Czechoslovak Catholics. In June, a **National Catholic Congress** was held in Prague. For the first time, the strength of Catholicism was seen in St. Wenceslaus Square. About one million Catholics came from all parts of the Republic to honor Christ the King. The political implications became evident also when the Holy See appointed as its special Apostolic delegate for the Congress Cardinal J. Verdier, of Paris. The result was a curtailment of anti-Catholic policy and Masaryk's "Reformation-Counter reformation" antithesis was shown to be ineffective. Catholics of the whole Republic were thus reincorporated into the life of their nation. President T. G. Masaryk, perceiving the dynamic Catholicism in the state expressed the change of his antithesis by a new aphorism, "Catholics will have as many rights as they will be able to defend." Although still a surprising statement considering the overwhelming majority of Catholics in the Republic, it was, nevertheless, a far less drastic antithesis than before. Rome, it is true, was being tried but not condemned, for gradually the true face of "progress" was revealed. "Catholics will have as many rights as belong to them" was the slogan of the **First National Catholic Congress** in Prague, 1935, and it was the only admissible reply to all the tendencies, the historic trends, the swiftly moving currents of the times, the aspect of antithesis, action and reaction.

On August 26, 1935, a new Nuncio, Archbishop F. X. Ritter, who became well known for his love of Czechoslovakia, completed the harmonious reapproachment between Church and State. He was instrumental in securing the **papal bull** of September 2, 1937, which fixed the boundaries of dioceses in accordance with the frontiers of the Czechoslovak Republic. Evidence of the amicable relations that developed between the Archbishop and the new President, Dr. Beneš (1937) was documented by the event when the Nuncio was presented on June 6, 1938, with the Czechoslovak medal.

The opportunity for Czech Catholics to give incontestable proof of their national steadfastness and loyalty came when the Nazis after the **Munich Pact** of 1938 violated the territorial integrity of Czechoslovakia, dividing it (March 14, 1939) into an independent **Slovak Republic** (1939-45) and the **Protectorate of Bohemia and Moravia** (March 15, 1939) occupying and enslaving it from 1939 to 1945. The patriotism, persecution and suffering endured, and the heroism of Czech Catholic priests, religious and laity is too well known to be detailed here. Suffice it to say that it was certainly more than equal to that of non-Catholics. The sympathetic interest of Rome was seen in maintaining the diplomatic vacancy of the nunciature in Prague during these trying years of Nazi occupation.

When May 9, 1945 saw the end of the Nazi occupation and the restoration of the Czechoslovak Republic, except for the loss of Carpatho-Russia to Russia, every indication pointed to the revitalization of the religious activities of all denominations and the establishment of good inter-faith understanding and tolerance. There could be no shadow of doubt this time in regard to the patriotism of Czech and Moravian Catholics. Strangely enough, however, the finger of suspicion pointed now to the Slovak Catholics for they bore the blame for disturbing Czechoslovak integrity. In the past there had been a history of close ties of national understanding between the Catholic hierarchy, priests, religious and laymen, and this explains why Slovak Catholics were spared the many religious difficulties which beset Bohemia and Moravia. Especially during the period 1918-38 when religious bigotry was rife, it made no inroads into Slovakia.

(To be continued in next issue)

PLATE MAKER — STRIPPER

Quality Conscious Printing firm in Western Suburb seeks experienced individual for expanding Camera Department. Call D. Hejna 964-3680.

PRESSMAN

Experienced individual wanted for Quality Conscious Printing Firm in Western Suburbs. MULTI 1250 and CHIEF #5. Call D. Hejna 964-3680.

You may depend upon your doctor's orders being carried out when we compound your prescription. Our double-check system guarantees accuracy.

THE
REXALL
DRUG STORE
RIEDL'S
PRESCRIPTION PHARMACY
3156 W. 26th, Chicago
(JUST EAST OF KEDZIE)
Bishop 7-7550

ABDOMINAL SUPPORTS

For aches and pains try our RRR Rheumatic Relief

ELASTIC STOCKINGS

We have in stock the well-known medicinal products of VAVRA'S PHARMACY

Jedokaz — Všehochuť

★

Our 94th Year

A FRIENDLY SAVINGS INSTITUTION SERVING A GREAT COMMUNITY

Saving Is Convenient Here!

Every feature of our association is designed with safety, increased earnings and convenience for you in mind. For your convenience: a Save-by-Mail plan, easy-to-serve-you office facilities, fast service, free parking. Come in.

Member of Federal Home Loan Bank System

INSURED SAVINGS UP TO $40,000.00
by Federal Savings and Loan Insurance Corporation

SATISFYING FRIENDLY SERVICE

SECOND FEDERAL SAVINGS
Corner 26th and Pulaski
CHICAGO, ILLINOIS 60623
277-8500

Noworul Memorial Chapels
2658 S. Central Park Ave. Telefon: 762-2233
Chicago, Illinois 60623

FRANCIS S. NOVAK, SS.R.:

"SPIRIT OF THE LORD WAS UPON HIM!"

(Is. 61:1)

When Our Divine Savior promised the Apostles that He would send the Holy Spirit to guide the Church, His promise has been fulfilled, is being fulfilled and will continue to be fulfilled till the end of time.

The inspired Word which we heard in the sacred readings of this Mass provide profound insights into the holy life and priestly ministry of S. John Nepomucene Neumann. Indeed, the "Spirit of the Lord" (Is. 61:1) was upon him and the Church!

In the first reading from Isaiah (16:1-3), we can draw a significant parallel. Isaiah was a prophet of the Old Testament. He had a difficult mission to carry out to God's Covenant people. Centuries later and now only a little more than 100 years ago from our day, St. John Nepomucene Neumann had the mission of a prophet. For the sake of poor, ethnic immigrants in the U.S. he left a comfortable life in Bohemia to come to America to carry out a prophetic mission: to save the Christian faith of the immigrant.

Like Isaiah, he was sent "to bring glad tidings to the lowly, to heal the brokenhearted, to proclaim liberty to captives and release to the prisoners; to announce a year of favor from the Lord and a day of vindication by our God, to comfort all who mourn." (61: 1-2)

Secondly, St. John Nepomucene Neumann came to America to carry out Christ's call to unity, the theme of the second reading from Paul's letter to the Ephesians. Visualize the diaspora-like situation of thousands of Czech, German, Polish, Italian and Irish immigrants flocking to America from Europe in the middle 1800s. They were unwelcome. They were entering an intimidating, non-Catholic society. They were uneducated for the most part and very poor. Jobs, except the most menial and hard, were scarce. The immigrants were not only uprooted from their homelands, but now they were foreigners in the New World. Yes, they chose to leave their native fatherland. But they were displaced persons, dispersed and disunited. They were in need of unity. They needed a bond to bring them together. They had the bond of their common faith in Christ. But they needed someone to unite them with the bond and strengthen it.

Neumann, also a foreigner, came to join his fellow European brothers and sisters. He came to cement in their hearts the crumbling faith of the immigrants. Throught Christ's Spirit he came as shepherd to gather together the many national groups and mold them into communities of faith. Neumann responded to Christ's call to unity. By preaching the Word and dispensing the Sacraments, he was able to bring them and their children and generations of children since his day into membership in Christ's Body, the Church, where "there is one Lord, one faith, one baptism, one God and Father of all who is over all, and works through all, and is in all." (Ephesians 4:5&6)

St. John Neumann was distinguished for his leadership with service. His leadership is not to be measured only by many and impressive, visible achievements as Redemptorist missionary and Fourth Bishop of Philadelphia. Neumann took to heart Christ's words which we heard in the Gospel of this Mass: "whoever wants to rank first among you must serve the needs of all." (Mt. 20:27)

The great reason why Neumann ranks first among the clergy and hierarchy of the U.S. in sanctity and now in proclamation of sainthood by the Holy Church is because he served "the needs of all." He understood that the one, single need of all human beings is Jesus Christ. He was completely absorbed with the priestly priority of bringing Christ to all, and especially in the Eucharist.

Does this surprise you? It shouldn't. Neumann came from Bohemia in Czechoslovakia where the Eucharist by tradition has been the focus of intense liturgical piety and personal sanctity as well as historically, an issue of theological controversy. He came from Bohemia where Saints Cyril and Methodius were the first priests to bring the liturgy into the vernacular so that the mystery of the worship would be better understood by the people. He came from a country where the king himself, St. Wenceslaus, prepared bread and wine for Mass and attended daily Mass with his grandmother, St. Ludmila. He came from a country that produced St. Adalbert, the second bishop of Prague, who so strongly defended the Blessed Sacrament reserved in the churches from desecration by pagan vandals. He came from a country where Blessed Agnes established a convent of nuns of Sainte Clara to maintain Euch. adoration. He came from a country which produced a Czech priest, Peter of Prague, who suffered severe doubts about the mystery of Transubstantiation, and when in Bolsena, Italy in 1263, while pronouncing the words of consecration, saw blood drip from the sacred host onto the corporal.

Incidentally, last August pope Paul celebrated Mass at Bolsena to commenorate the miracle of Christ's Eucharistic presence and the 41st International Eucharistic Congress being held in Philadelphia.

Neumann came from a country which produced St. John Nepomucene, patron of the seal of confession, and the sacrament of reconciliation which enables Christian men and women of faith to receive Holy Communion worthily. Neumann came from a country which produced even a heretic, John Hus, who raised serious sacramental and liturgical questions about use of the Eucharist and for which he was condemned.

Neumann came from a home where his Bohemian Mother went to Mass every day and received Holy Communion. He belonged to the Congregation of Redemptorists whose founder, St. Alphonsus Maria de Liquori, also a bishop and doctor of the Church, is honored not only for his theological teachings and personal holines but also for his great devotion to Jesus Christ in the Eucharist. Is it any wonder that St. John Nepomucene gave Catholics in America the 40 Hour Devotion and Jesus Christ in liturgy, the Supreme Need of all people and Divine Guarantor of a holy life?

Yes, the "Spirit of the Lord" is upon His Church! In the person of Neumann, he raised a new prophet who brought scattered peoples into the mystical oneness of His Church.

Indeed, Neumann knew the "needs of all" and served them. Neumann gave them Jesus Christ both in sacramental sign and personal life-witness. Neumann did not seek to rank first, but last. In the words of Christ, Neumann sought "to be last," and thus "he is first." Neumann sought not to be served, but to "serve the needs of all." He took the lead in bringing Christ, the "Bread of Life and the Cup of Salvation" to fill the "hungers of human family" in America's immigrant Church.

LYRA CONCERT AT SOKOL TABOR SUNDAY

Frank Kubina, of North Riverside, conductor of the Czech Singing Society, LYRA for 53 years, will assume the same duties for the group's 107th anniversary concert at 3 p.m. this Sunday, May 1, in the SOKOL TABOR auditorium, 1602 Clarence Avenue, Berwyn.

According to LYRA president, James J. Dietz, featured soloists will be Lillian Kasparik Chorvat, soprano and Miles Nekolny baritone.

Active members of LYRA include: first tenors, James J. Dietz, Anton Hanuska, Otto Krumpholc, Edward Nedved; second tenors, Anthony Dusek, Rudolph Gurtler, Charles Houska, Karel Hula, Henry Schubert, Premysl Soukal, Paul Svacina, Miles Vokurka, and Bohumil Zacek; first bass, Bohuslav Blahut, Karel Nerada, Charles Prchal, Cyril Prikazsky, Albert J. Svoboda, Bohumil Weirauch, Jerome Wlodek, Dan Zeman, Rudolph Zelinka, Joseph Zacharda; second bass; Mirek Balas, Lad Kouba, Vaclav Novak, Joseph Ivicic and Rudolph Korosec.

The Honorary Members' are Rafael Kubelik, Eva Likova, Jan Rubes, Frank Kubina and Frank (Belohlavek) the mad waiter "LIBUSE" who celebrated his 90th birthday on March 1.

The non-profit chorus has appeared in Europe twice and in many cities throughout the country during its existence. Not only young men, but all men of Czechoslovak descent who can sing and love to sing are always welcome to join the organization. We of Czechoslovak origin have a rich heritage of culture and our forefathers brought these riches to the shores of our beloved America, making a great contribution to the American scene. We will always accept new membership to keep alive these activities, and continue to preserve and promote the folklore and arts of the Czechoslovakian area as well as the documentation and study of the heritage of those immigrants in America, thereby enrichening our own lives and those around us.

Information may be obtained by contacting the T. G. Masaryk School, 5701 West 22nd place, Cicero, where rehearsals are held every Wednesday at 8 p.m.

Concert tickets are $3.00 and may be purchased from chorus members or from, F. Pancner, importers, 6514 West Cermak road.

James J. Dietz, president

Looking Ahead

by
Dr. George S. Benson
President
NATIONAL EDUCATION PROGRAM
Searcy, Arkansas

WHAT IS RUSSIA'S PURPOSE

Since America's influence in the United Nations has waned, and since Communism has grown from a small beginning in Russia in 1917 until it now controls practically half the peoples of the world, many people believe that military superiority offers America's only hope of avoiding a third world war, or of accepting Communist domination.

Others, however, seem willing not only to take the risk, but also insist upon giving very liberal aid to Russia in technical know-how, in atomic secrets, and extended credits, etc.

Still, Russia's real purpose has remained a moot question, with strong voices still persisting on either side of the issue.

The year 1976, however, seems to have brought a turning point in American public opinion. More people are finally speaking out, and a far greater percentage of our population is now developing serious concern about the Russian goals. The number of stable, conservative, responsible individuals and publications displaying genuine concern is impressive.

The Reader's Digest, one of America's most popular conservative magazines, carried a very forthright and well documented article entitled "U.S.-Soviet Military Balance: Who's Ahead?" by Lt. Gen. Daniel O. Graham, former Chief of the Defense Intelligence Agency. The General is in a position to know. His lists of statistics are disturbing.

The Reader's Digest for January 1977 carried a five-page article detailing "Russia's Shameful Record," concerning her disregarding of signed treaty agreements. Apparently the Russians are still guided by the statement attributed to their former leader, Stalin, who said: "Treaties are like pie crusts — made to be broken." The February issue of Reader's Digest carried yet another article sizing up the military balance between America and Soviet Russia — three articles in three months.

U. S. News and World Report, another outstanding conservative magazine is a weekly with a wide readership and a very reliable record. It carries an article on January 17, 1977 entitled, "Russia's 'Relentless' Arms Build-Up — An Interview with General Haig, NATO Chief." This is a very frank discussion of the developing might of Russia, which appears to be concerned not only with "defense" but also with developing a strong offensive capability.

Large daily newspapers are also expressing concern.

The Daily Oklahoman, one of the most respected newspapers in the Southwest, with many journalism awards to its credit, carried a front page article in its issue of Jan. 3, 1977, entitled, "Soviets Ahead, Expert Claims." The Oklahoman article quoted Major General George J. Keegan Jr., who begins by saying that he believes the Soviet Union has already achieved superiority over our country.

The Arkansas Gazette, the newspaper with the largest circulation of any daily in the state, ran two big headline articles on the front page of its Jan. 3, 1977 issue. One headline read, "Bush and Rumsfeld Indicate Russians Seeking Arms Lead." The other headline read, "Russians Surpass U.S. Militarily, General Declares." Another Gazette headline revealed this news: "Intelligence Estimate of Russian Intentions Reported 'Very Grim.' "

On Jan. 30, the Gazette headlined its editorial section with a half-page article entited, "Solzhenitsyn Has a Warning to the West." The appeal from the famous Soviet exile begins with an expression of fear that it may prove impossible to transmit the experience of those who have suffered loss of freedom to those who have yet to suffer.

Solzhenitsyn expressed grave concern about Russia's aims toward America. He illustrated his point with the way the Roman Senator, Cato, used to close every speech with the words: "Furthermore, Carthage must be destroyed." Solzhenitsyn affirms that the Communist press, as well as thousands of Party Speakers at closed meetings constantly repeat: "Furthermore, capitalism must be destroyed."